VOL. III. ÉVFOLYAM NEW YORK, N. Y. 1915 APRILIS 29. No. 17. Szám.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS ORGAN

AZ EGYEDÜLI MAGYAR BÁNYÁSZLAP AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN. — THE ONLY HUNGARIAN MINERS ORGAN IN THE UNITED STATES

Circulation Books open to all

ORVTÁMADÁS.

PENNSYLVÁNIA MAGYARJAI VIGYÁZZATOK! TÁMADÁS A BEVÁNDORLÓK ÖZVEGYEI ÉS ÁRVÁI ELLEN!

Gyalázatos dolgokról kell irnunk! Olyan aljas, olyan megrendítően becstelen dolgokról, amikhez nem tudtunk szavakat találni, aminek a hallatára, az olvasására és a leirására elkábul az ember, amihez fogható piszkosságra még nem volt példa ebben az országban, tán az egész világon sem és ami talpra fog állítani minden bevándorolt munkást, különösen pedig minden bevándorolt bányász embert Pennsylvániában, hogy egy akarattal küzdjön az amerikai jingóizmus ezen ujabb merénylete ellen.

A kártérítési törvényről van szó, arról a régen követelt, sokat elódázott, sokszor megigért, de eddig meg nem alkotott törvényről, mely gondoskodnék az ipari munkások állami baleset-biztositásáról, amint az más államokban van, és amiből már egyszer ki akarták játszani a bányászokat, még mielött megalkották volna.

Egyszer már megirtuk ezen a helyen, hogy a milliomos társulatok, a melyek a legnagyobb résszel járulnak majd ehhez a kiadáshoz, ki akarták abból a bányában dolgozó, tehát a veszélynek jobban kitett embereket zárni, mikor azt kivánták, hogy csak azok kapjanak majd segélyt, ha a törvény meg lesz, akiket az orvosok a törvény megalkotása alkalmával egészségesnek találnak, mert titokban arra gondoltak, hogy az 5 zsebükben levő orvosok a bányászokat mind betegnek fogják nyilvánitani és kimutatták, hogy ez lenne a legszemtelenebb kijátszása a törvény szellemének, mert hiszen attól, hogy valakinek a gyomra fáj, még nem szakad rá a bányatető; s általában ez ellen a becstelen terv ellen annyira felzudultak a bányászok, hogy a tervet elejtették és többé nem beszélnek orvosi vizsgálatról.

De beszélnek másról! Beszélnek egy ujabb tervről, egy ujabb merényletről, ez uttal nem a bányászok ellen, hanem ugy általában az összes bevándorloltak ellen és nem szégyenlik a szájukon ki ejteni az emberi és isteni törvények meg gyalázását, az emberi egy formaság elméletének teljes felrugását, mikor azt tervezik, hogy **a bevándorloltak csak két harmadrészét kapják annak a segélynek, amit az állam a szerencsétlenül jártaknak, vagy azok árváinak ér özvegyeinek adni fog.**

Vagyis azt akarják, hogy ha 15 dollár nyugdijat adnak egy bányában elpusztult ember özvegyének havonta, (mert igy szól a törvény javaslat tervezete) akkor ezt az összeget tiz dollárra szállitsák le olyan esetekben, mikor a szerencsétlenül járt bányász, vagy más ipari munkás nem ebben az országban született.

Csak az emberi torz-szabadság országában, csak a farizeusok földjén, csak ebben az igéret országban lehet emberi elmének ilyen örületet kigondolni, csak itt vetemedhetnek emberek ilyen gyalázatos ötletre, csak itt merészelnek különbséget tenni munkás és munkás között, az ugynevezett egyenlőség hazájában, csak itt merik azt határozni, hogy az Isten csak az Amerikában született embert teremtette a saját képmására, csak itt van a népekben annyi szemérmetlenség, hogy különbséget tesznek a bányában kiomlott magyar vér és angol vér között és le akarják huzni az idegen munkás élete után járó szomoru vérdijnak egy harmad részét.

Csak örült embereknek, csak lelki gonoszteőknek juthat az eszükbe, hogy a magyar özvegynek nincs szüksége annyira az élethez, mint az amerikai özvegynek, csak piszkos emberek akarják, hogy a magyar árva kevesebbet egyék, mint az angol árva, csak a szemérmetlen, a lelketlen jingóizmus akarhatja a szegény, szerencsétlenül járt, beteg bevándorolt betegsegélyének egy harmad részét elvenni azért, mert a becsületes munkás nem itt látta meg először a napvilágot.

De hát nem érünk mi semmit a siránkozással! Meg vagyunk már szokva a mi amerikai felebarátainknak ehhez a szeretetéhez. Nem csodálkozhatunk már semmi megaláztatáson, amit a mi részünkre készitenek, nem lephet meg már semmi támadás bennünket!

Csak egy mód van az ilyen ocsmány támadás kikerüléséhez, a visszaverés! Ne hagyjuk magunkat! Szóljunk bele ennek az országnak az ügyvezetésébe, azzal a joggal, amit az elődök még meghagytak számunkra és ezek a kislelkü utódok még nem koboztak el tőlünk, — zavazzunk!

Szavazzunk, ha van polgárjogunk, szerezzük meg a polgár jogot, ha nincsen még meg és a választások alkalmával söpörjük el azokat a jelölteket, akik ellenségei a bevándorlóknak, akik azt a hitet vallják, hogy mi nem vagyunk olyan jó emberek, mint az amerikaiak, akiknek az a nézetük, hogy egy szerencsétlenül járt magyar bányász árvájának csak két harmadrész annyira van szüksége, mint az amerikai munkás árvájának, akik azt mondják, hogy a mi gyermekeinknek elég lesz kétszer is enni napjában, ha minket agyonüt a bányatető, mig az amerikai gyermek háromszor eszik majd; azért mert mi nem itt születtünk, azért, mert mi hunkyk vagyunk!

Ennek a javaslatnak nem szabad törvényerőre emelkedni! Nem lehet az, hogy ennyire meggyalázzák az Urnak ezerkilencszáztizenötödik esztendejében az Urnak a tanitásait, aki azt hirdette, hogy mindnyájan testvérek vagyunk, hogy a Teremtő mindnyájunkat a maga képére teremtett és aki nem tett különbséget ember és ember között.

Meg kell mozdulni minden bevándorolt munkásnak Pennsylvánia államban, fel kell emelni a szavát minden egyesületnek ez ellen a törvénytervezet ellen, még mielőtt meg valósitanák azt, mert az után már késő lesz.

A Magyar Bányászlap peticiót fog benyujtani Pennsylvánia állam törvényhozásához ez ellen a képtelen javaslat ellen, és amint már egy izben irtuk is, a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával képviseltetni fogjuk magunkat, s nem kimélve semmi költséget, jogászokkal védelmeztetjük álláspontunkat, mely egyenlő elbánást követel a bányász- és nem bányász, itt született és idegen munkás közt. S ha a bevándorlók minden intézménye meg tesz ennyit, akkor biztosan nem lesz törvény ezekből a gyalázatos javaslatokból.

BÁNYATELEPEK HIREI.

NEW-YORK, N. Y. Az elmult hetekben nagyon kevés munkahir érkezett be hozzánk, aminek az a magyarázata, hogy olvasóink mendenfelé — várnak.

Várnak a munkahirek beküldésével, mert tavaszra mindenütt azt igérték, hogy javulni fognak a viszonyok valamelyest, a javulás azonban még nem mindenütt következett be.

Az egész ország szénhelyzetében észlelhető azonban a rendes tavaszi fellendülés, mindenütt dolghoz látnak és ha itt-ott szórványosan le is csuknak egy bányát ma is, nagy általánosságban el lehet mondani, hogy sokkal jobbak ma a viszonyok, mint a télen voltak.

Ahol dolgozni kezdtek, onnan még nem mernek bennünket értesiteni, mert nem is merik remélni a kiállott sok nyomoruság után, hogy állandó munkához lássanak, és magunk is óvatosságra intjük olvasóinkat, akik türelmetlenül lesik a javuló hireket.

Megtörtént a tél végén, hogy egy-két jó hir nyomán özönével mentek az illető bányatelepre olvasóink, ugy hogy sokan nem is kaptak munkát, arra kérjük tehát bajtársainkat, hogy ha egy-egy bányatelepről jobb hirt közlünk, ne utazzanak oda mindjárt özönével messze vidékről, mert a kik közel laknak, azok bizonyára előbb ott lesznek és igy kárba vész a nagy uti költség.

Ha pedig valaki utazni akar egy bizonyos telepre vagy vidékre, soha ne mulassza el megkérdezni tőlünk, hogy ott milyenek a munka viszonyok, mert mi otta ni előfizetőinktől azt három nap alatt pontosan megtudhatjuk és nagyon szivesen szolgálunk ezzel a felvilágositó közvetitéssel mindenkinek, anélkül, hogy csak egy válaszbélyeget is kérnénk.

—

PITTSBURGH, PA. Április hónapban kétségtelenül javult valamivel a helyzet, s Pennsylvania állam bányáiban legalább 50 százalékkal jobb viszonyok vannak most, mint az előző hónapban.

Korántsem azt akarjuk azonban ezzel mondani, hogy most jók a viszonyok, mert az átlagos munkanap a bányákbon ma is három-és-fél, négy nap, s ember is annyi van a bányavidékeken, hogy feles számmal van mindenütt a bányász, valószinü azonban, hogy nagyon rövid idő alatt teljes lesz az üzem és türhető viszonyok lesznek mindenütt a pennsylvaniai szénmezőkön. A gyárak közt jobbak a munkaviszonyok, hát még most is sok gyári munkás van munka nélkül.

Beérkezett munkahireink a következők:

—

WEVACO, W. VA. Habos István bajtársunk tudatja velünk, hogy ott nagyon lassan dolgoznak és miután nagyon sokan vannak, nem tanácsos most oda menni, ha a viszonyok megváltoznak, akkor Habos testvér lapunk utja fogja azt tudatni.

—

STONE, KY. Az alanti levelet Sótér György testvértől kaptuk és azt szó szerint közöljük:

Igen tisztelt Szerkesztő Testvér!

Ezelőtt egy héttel értesitettem Önöket, hogy itt a munka nagyon rosszul ment, hetenként csak 1-2 napot dolgoztunk, de most ugy megfordult egy hét alatt, hogy minden nap dolgozunk; megjött az order és most ember is kellene. Hát most már merem is ajánlani ezt a helyet akárkinek. A szén 4-5 láb között váltakozik, káré számra fizetnek masina után 55-60 cent, Szerencsétlenség ritkán fordul elő és a munkásokkal is meglehetősen bánnak, igáz, hogy a tóreban igen drága minden, de meg lehet élni, mert van rá kilátás, hogy huzamosan fogunk dolgozni.

Bajtársi szeretettel
Sótér György.

Miután ugy láttuk, hogy a társaság több lapban keres bányászokat, figyelmeztetjük a Stone-től távol lakó bajtársainkat, hogy ne menjenek oda, mert azon a vidéken is nagyon sok a munkanélküli bányász, akik valószinüleg elárasztják a telepet és mire a távolabb lakók megjönnek, már nem lesz hely és igy hiába dobják ki a pénzüket. —Stone, eKntucky államban van, a Kenovához nem messze fekvő Williamson, W. Va. melett, a Norfolk and Western vasut mentén. —

—

KEARSARGE, MICH. Mint egy ottani bajtársunk értesit bennünket, ott a Calumet és Houghton vidéki rézbányákban dolgoznak ugyan mindennap, de sokkal több ember van, mint a mennyi szükséges és néha hetekig kell várni, mig valaki munkát kaphat. E hir beküldője ezuton figyelmezteti a magyarokat, hogy tartsák távol magukat attól a vidéktől.

—

GARY, W. VA. László András testvér tudatja velünk, hogy a mostani viszonyokhoz képest ott elég jól megy a munka, amennyiben hetenként négy napot dolgoznak, csak az a baj, hogy nagyon sok az ember és igy nem nagyon sokat keresnek.

—

MONAVILLE, W. VA. Kish Géza testvér értesitése szerint ott most hetenként 3-4 napot dolgoznak. A bánya kifogástalan, a fizetés nem nagy. A lakás és élelmi szerek a mostani viszonyokhoz képest eléggé mérsékelt. Munkát kapni csak ritkán lehet, pedig 50-60 munkát kereső bányász fordul meg naponként a bánya előtt és var rá est, hogy két hétig is várhat valaki, amig munkát tud kapni.

—

KINGSTON, PA. Egy ottani bajtársunk tudósitása szerint ott elég jól megy a munka, amennyiben hetenként hat napot dolgoznak. A szén 4-8-14 láb magas, viz nincs, de gáz van és azért nem egy helyen zárt lámpát használnak. Lejáró kő is van helyenként. Káránként 99 centet fizetnek egy 2 és fél tonnás káréért, de abból az egy harmada a helperé. A bányász maga fur és lő, ami pedig elég nehéz munka, mert a szén kőmény. Szerencsétlenség gyakran fordul elő és a munkásokkal meglehetősen bánnak. A lakás és élelem nagyon drága, munkásokat, — miután most is nagyon sokan vannak, — nem vesznek fel. Ha szükség lesz bányászokra, akkor hiradással leszünk.

—

Eddig a levél; bajtársaink a jobb viszonyok beálltával tudni fogják, hogy mit tegyenek, vissza fognak emlékezni arra, hogy hogy bántak velük az egyes telepeken akkor, mikor lassan ment a munka s akkor majd oda fognak menni dolgozni, ahol megbecsülik a magyar bányászt jó és rossz viszonyok között egyaránt.

—

RED JACKET, W. V. Bakati György testvér azt irja, hogy az elmult héten öt napot dolgoztak mind a két bányában és ugy hirlik, hogy ezután már egy kissé jobbak lesznek a munkaviszonyok. Rendes körülmények között ott elég jól lehet keresni és ha a munka megindul, valószinüleg szükség lesz uj munkásokra is.

—

HENRYETTA, OKLA. Mint értesülünk, az Oklahoma Coal Company 2, 5, 6, s 7-es számu bányáit lezárták, ami által 500 bányász vesztette el a munkáját. A Henryetta Coal Company Wise No. 2. nevü bányából körülbelül 100 embert lefizettek. A Warden nevü bányában hetenként két napot, a Whitehead nevü bányában három napot, a Creek és Victory nevü bányákban 2-3 napot dolgoznak hetenként. Roppant sok bányász van ott munka nélkül, azért nem ajánlatos most arra a vidékre menni.

EMBERSÉGES TÁRSULATOK.

A KEYSTONE COAL AND COKE COMPANY IGÉRETE.

Mióta a Magyar Bányászlap megindult, szakadatlanul harcol a magyar bányászok jóvoltáért, helyzetük javitásáért, és a küzdelmünknek meg is volt az eredménye elégszer.

Több mint husz bányatelepet vizsgáltattunk meg soron kivül a bánya felügyelőkkel, (mine-inspector) tizenegy telepre küldettük ki a különböző államok egészségügyi osztályának a felügyelőjét, két társulat ellen inditottunk kártérítési pert magyar bányászok érdekében, és öt társulat — perelte be eddig a Magyar Bányászlapot, s e perek közül kettőt már meg nyertünk, egyet pedig visszavontak, kettőben még nem volt meg a tárgyalás.

De ezeken a hivatalos módon eltézett ügyeken kivül legalább száz esetben eszközöltünk már ki jobb viszonyokat a különböző bányatelepeken, mert a legtöbb esetben emberséges vezetőkre akadtunk, a kik a bányászok panaszainak meghallgatása után, igyekeztek az előadott sérelmeket orvosolni, s igy nem volt szükség sem hivatalos intézkedésekre, sem arra, hogy lapunkban hureoljuk meg az illető társulatokat, amit csak a végső esetekben teszünk meg, ha azt látjuk, hogy a bányatelepeken a fő-emberek tudtával és beleegyezésével nyuzzák a magyar bányászt.

Hogy azonban teljesen méltányosak legyünk mindenkivel szemben, elhatároztuk, hogy ezentul nem csak azokról a bányatársulatokról irunk, ahol rosszul bánnak a bányásszal és nem hallgatják meg a panaszaimkat, hanem azokról is, ahol igyekeznek a bányászokkal tisztességesen bánni és a hol jóakarattal intézik el panaszainkat.

Nem rég New-Alexandria egyik telepéről, a Huron bányából panaszkodott egy magyar testvérünk, hogy nem bánnak elég jól a magyar bányászokkal, hogy visszaélnek a rossz idők-szülte munkás-nyomorral, durvák az emberekkel és különösen nehezükre esett, hogy csökkentették a kocsisok, (drájverok) számát, ugy hogy a bányásznak magának kellett egy jó darabon a kárét tolni, amiről pedig tudjuk, hogy nem épen nagy mulatság.

Bajtársaink panaszait angolra forditottuk és elküldtük Greensburgba, Pa, ahol a Keystone Coal and Coke Company fő-irodái vannak és arra kértük a társulatot, hogy gondoljanak a jobb munkaviszonyok idejére, amikor nehezebb embert kapni és amikor a magyar bányászok vissza fognak emlékezni azokra a helyekre, a hol jól bántak velük, de nem fogják elfeledni azokat a telepeket sem, ahol a bőrüket nyuzták.

A kompánia vezetői ugy látszik emberséges népek, mert panaszainkra a következő levelet kaptuk:

Keystone Coal & Coke Company
Greensburg, Pa.
Martin Himler, Editor,
Magyar Bányászlap,
New York, N. Y.

Dear Sir:

Acknowledging receipt of your letter of the 19th instant, calling attention to the fact that a number of your countrymen have complained concerning the treatment they are receiving as employes of this Company, in our Huron Mine.

I can assure you that you have my sincere thanks for having communicated with me on this subject, and a thorough investigation of the situation will be made by me. You can also rest assured, and so inform your Countrymen, employed by us that if there is any irregularity in conditions which are resulting in the mistreatment of them as employes, these irregularities will be eliminated by me at once.

Assuring you that as soon as I have made the necessary investigation I will communicate with you further on this subject.

I beg to remain,
Your very truly,
H. F. Boward,
General Superintendent.

magyarul:

Himler Márton Urnak,
A Magyar Bányászlap szerkesztője

Igen tisztelt Uram:-

Megkaptuk 19-én kelt becses levelét, melyben tudomásunkra hozza, hogy az Ön honfitársainak panasza van a bánásmód ellen, amiben a mi Huron bányánkban része sülnek embereink részéről.

Biztosithatom Önt, hogy köszönettel veszem és hálás vagyok ezért az értesitésért, és alaposan meg fogom ezeket a dolgokat vizsgálni. Bizonyos lehet abban is és ezt tudomására hozhatja Honfitársainak is, akik nálunk dolgoznak, hogy ha bármily rendetlenséget találok, amelyek a személyzet rossz bánásmódjában nyilvánulnak, a munkások irányában, ezeket én azonnal meg fogom szüntetni.

Biztositom, hogy amint a szükséges vizsgálatot megtartom, azonnal érintkezésbe fogok Önnel lépni ismét ebben az ügyben.

Kiváló tisztelője
H. F. Bovard.
(General Superintendent)

Ehhez a levélhez egyelőre nines mit hozzá tennünk. Tapasztaltunk ennyi belátást már más bányatársulatok részéről is, s bizalommal várjuk a fő-üzletvezető vizsgálatát, amely remélhetőleg a viszonyok rendezését eredményezi, de ide iktajuk e levelet a többi társulatok okulására, különösen azokéra, a hol nem törődnek a munkások panaszaival, mert azt tartják, hogy ugy is elég bányászt kapnak ezekben a nehéz időkben. Az ilyen társulatok is észre térnek majd, csakhogy akkor már egy kicsit későn lesz!

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS ORGAN

419 East 9th Street, NEW YORK, N. Y.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.

The only Hungarian Miners Organ in the U. S.

Főszerkesztő: HIMLER MARTON
Ügyv. szerkesztő: EGER SÁNDOR

Editor: MARTIN HIMLER
Mg. Editor: ALEX EGER

Előfizetési ár egy évre.....$1.00

Subscription rates $1.00 yearly.

Megjelenik minden csütörtökön

Published every Thursday.

Kiadja:
A MAGYAR BÁNYÁSZLAP KIADÓVALLALAT, R. T.

A MAGYAR BÁNYÁSZLAPOT BÁNYÁSZOK IRJÁK, BÁNYÁSZOKRÓL, BÁNYÁSZOKNAK.

THE HUNGARIAN MINERS ORGAN IS WRITTEN FOR MINERS, OF MINERS, BY MINERS.

Entered as second class matter at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Gyilkosok vagyunk?

COLORADOBAN GYILKOSSÁGGAL VÁDOLJÁK A BÁNYÁSZOKAT.

Nagy kérdést kell eldöntenie a napokban egy coloradoi esküdtszéknek! El kell határoznioк, hogy gyilkos-e az a 27 bányász, akiket vád alá helyeztek a tavalyi vérengzésekből kifolyólag, el kell dönteniök, hogy rabló-e az a 90 másik bányász, akiket ugyancsak a bérharcból kifolyólag rablással vádolnak?!

És a szabadság dicsö hazájában, a nagy Amerikában meg engedik az igazság ezen aljas arcul csapását, meg engedik, hogy becsületes munkások, kik csak egy darab kenyeret követeltek,, akik csak feleségeiket és gyermekeiket védelmezték, mikor azokra fegyveres bitangok törtek, meg engedik, hogy ezek az emberek a vádlottak padján üljenek, a legnagyobb bünökkel vádolva.

Nem csak azt a 117 embert vádolják, testvérek! Vádolják Amerika összes bányászát, vádolnak minden munkás embert, aki tisztességes bért merészel követelni a sorvasztó munkáért, mert hisz ha mi ott lettünk volna a 27 bajtárs helyén, ha a mi gyermekeinket, a mi asszonyainkat gyilkolta volna a bányatársulatok által felbérelt haramia-banda, magunk sem lettünk volna különbek, mink sem hagytuk volna a családunkat és a becsületünket, minket is vádolnak tehát.

És mi közben a felbérelt orgyilkosok, a börtöntölelék deputy sheriffek jó bérért halomra ölték a munkásokat, azok ártatlan családját, a nagy urak mindent elkövetek, hogy ezeket bestiákat baj ce érje, mig a védekező munkásokat a villanyos székre akarják juttatni.

Más országban már rég meg linceltték volna ekkora szemtelenségért a társulatok minden bérencét, pedig a linceslés általában csak ebben a szép országban divik itt azonban lehetséges az a lehetetlen, az a hihetetlen gyalázatosság, hogy a tisztes munkát zárják a börtönbe, hogy esküdtket hívnak össze 117 bányászember felett itélkezni, akiknek csak az a bünük, hogy enni szerettek volna, hogy enni akartak adni a családjuknak, hogy védelmezték őket, mikor a banditák rájuk támadtak.

Feszült figyelemmel lesi Amerika egész közvéleménye, hogy mi lesz a coloradoi tárgyalás eredménye, mert ha megtörténhetik, hogy el is itélnek valakit ezek közül a bányászok közül, akkor az igazságnak nincs többé mit keresnie az itteni biróságokon a munkáharcok dolgaiban, akkor tudomásul kell vennünk, hogy ebben az országban a munkások ellen minden szabad, mert mindent a gazdag társulatok uralhak.

Béketárgyalások.

Az ohioi sztrájkoló bányászok és a társulatok képviselői az állam kormányzójának a meghivására Cantonban békeaárgyalásra jöttek össze, mert mindkét fél szeretné, ha az áldatlan harenak, mely munkás testvéreinket már tizenhárom hónapja tétlenségre kényszeriti, végre vége lenne.

A bányatársaságok utolsó reménye a Gallagher féle javaslatban volt, melynek elvetése után belátják, hogy nem birnak a munkásokkal és erős a remény, hogy a cantoni béke tárgyaláson a munkások követelésének sikerül majd érvényt szerezni. Annyi bizonyos, hogy a bányászok most már nem engedhetnek a követeléseikből.

EGY HAJÓ ZÁTONYON.

Japán partjai közelében Yashime kikötő város előtt zátonyra szaladt a Minnesota amerikai személyszállitó hajó, a mely a Great Northern Steamship Company seattlei (Va.) hajótársaság tulajdona.

Amint a kapitány, James Garlics jelenti, a Minnesota nem sérült meg sulyosan. Buvárok hatoltak le a vizzel megtelt hajó fenekére, hogy megállapitsák, milyen mérvű a sérülés és hogy betömjék a támadt lőket.

Az utasokat és a postát levette a szerencsétlenül járt hajóról a Canfa japán gőzös.

Munkahir.

VIRGINVILLE, W. VA. Egy ott dolgozó bajtársunktól kaptunk egy panaszos levelet, melynek a munkaviszonyokra vonatkozó részét itt közöljük:

— Az itteni munkaviszonyokról jót nem írhatok, jelenleg fél időt sem dolgozunk és nagyon is érezteik velünk, hogy sok az ember és könnyen kapnak munkásokat. A szén 4-4 és fél-5 láb magas, láncos masina után 56 és háromnegyed centet fizetnek tonnánként. Ezt a helyet magyaroknak nem ajánlom, mert akik itt vagyunk is, mind a jobb viszonyokat várjuk, hogy innen mehessünk, a hol a szükös meg élhetést is nehéz megkeresni. —

A HÁBORU FOLYTÁN A PÉNZ ÁRA ÁLLANDÓAN VÁLTOZIK.
KISÉRJE FIGYELEMMEL E LAPBAN HIRDETÉSEIMET
MA
100 Korona hazaküldése
16 dollár 50 cent
KISS EMIL bankár
133 SECOND AVENUE
NEW YORK, N. Y.

POCAHONTASI HIREK.

Közli Berkovitz József irodavezető.

Irodavezetőnk a napokban jelen volt egy esküdtszéki tárgyaláson Princeton, W. Va.-ban, ahol leginkább magyar embereknek az ügye jött a tárgyalásra, és amely a legnagyobb meglepetésére nagyon jól sikerült a vádlottak érdekében.

Körülbelül két héttel ezelőtt egy nehány Eckman-i bajtársunk át ment Pocahontasra italt vásárolni és mihelyt azok az itallal Bluestone-Junctionba jöttek, egy ottani rendőr által el lettek fogva.

A rendőr nem sokat gondolkozva átvitte ezen ártatlan bajtársain kat Bramelbe, a hol az ottani kisbiró, mert másnak nem is lehet nevezni, elitélte őket, tudomásom szerint 2 havi börtönre és 100 dollár pénzbüntetésre, de mihelyt azt a Pocahontas-i szalonosok megtudták, rögtön át mentek Bramelbe és a dolgot a vádlottakkal megfelebeztették, ugy, hogy az ügy rövidesen a Princeton-i esküdtszéki tárgyalás elé került és ahol a vádlottak 2 napi tárgyalás után fel lettek mentve.

Tudomására akarom tehát adni minden magyar embernek, a ki az italt szereti, és a ki olyanért Pocahontasra jön, hogy a mostani törvény szerint minden ember vihet magával egy fél gallont minden további nélkül, aki pedig többet akar vinni, az vihet 4 és fél gallont, de akkor a táskára egy cédulát kell ráragasztani, a mit minden itteni szalonos meg is tesz és akkor nincs olyan rendőr West Virginiában, a ki őt elfoghatná. Meg kell azonban jegyeznem, hogy zsebben italt vinni nem lehet, ha az ember táskában visz, mert az ilyen dologból rendesen meggyül a baj. Egy ember egy táskánál többet, vagyis egy csomagnál többet nem vihet, mert a vonatra fel nem ereszthik.

—

Hangverseny a magyar templom javára. Gyönyörű hangversenyt rendeztek a mult szerdán az Operaház termében. A hangverseny Father Anthony, a magyar lelkész rendezte és annak hatvan dollárnyi tiszta jövedelme a Szent Erzsébet templom alapját szaportija. Szép számokkal szerepeltek Mrs. Schutner Károly és Miss Lena Walters, de a magyar fiatai emberek és magyar nők is kivették a részüket a szép számokból. Kuholy Juliska és Kyatra Margaret különösen kitüntek szép játékukkal. Anthony tisztelendő ur is hegedült, a tőle megszokott mesteri talentummal. Miss Selma Róth zongorán, Miss Irma Róth pedig hegedün játszottak nagyon szépen.

A gyermekek kórusa is gyönyörü volt. Körülbelül két hónap mulva Father Anthony ujabb hangversenyt rendez.

—

Keresztelő. Április 25-én keresztelték meg Stefán Ferenc magyar testvérünk ujszülött fiacskáját, mely alkalommal szép vendégsereg ünnepelt együtt a vendég szerető szülők házánál. A kis fiut Ferenc József névre keresztelték és a keresztapa Stefán bajtárs testvér-öcsese, Stefán Péter, keresztanyja pedig Stefán Bertalanné, az édes apa sógornője.

A vidék magyarságával együtt, mi is minden jót kivánunk Stefánéknak az uj szülötthöz.

—o—

GYÓGYULÓ BAJTÁRS.

Szedlák András Kingston (Pa.)-i bajtársunkat nemrégiben baleset érte, amennyiben munkaközben a lejáró kő rászakadt és altestén sulyosan megsebesitette. Mint örömmel értesülünk, Szedlák testvér már gyógyulóban van. — Tavaly is szerencsétlenség érte, a mikor az egyik szemét vesztette el ugyancsak munka közben.

Az ellenséges vádak.

Hónapok óta tart már, hogy ellenségeink folyton a "militarizmus" gyüjtőnévvel megjelölt vesz szőparipán nyargalnak és ugy állitanak bennünket a világ elé, mint akiknek katonai törekvése és készülődése a viláběke egyedüli és igaz veszedelme. Hogy azonban a "millitarizmus" szó miféle fogalmat fed és mit jelent, arra nézve eddigelé nem hallottunk elfogadható és szabatos definiciót, olyan ez a jelszó, mint a madárijesztő, mint a gyermekmesék réme, a mumus, amitől mindenkiuek borzadnia és rettegni kell és ami ellen vállvetve kell küzdeni az ellene harczló angolokkal, franciákkal és oroszokkal, akik a világbékét és a kulturát fenyegető eme veszedelem ellen és annak legyürésére nyultak a fegyverhez. De hát mit is jelent tulajdonképpen a militarizmus? Valószinüleg azt kivánja vele az entente jelképezni, hogy Ausztria-Magyarországban és még inkább Németországban, de főleg Poroszországban minden, az egész államélet kaszárnya rendszerre; ugynevezett drillre van bazirozva, amely rendszer minden szabad gondolatot béklyóba ver, minden cselekvést és mozdulatot szabályokhoz köt, ugy, hogy minden mintegy rugóra történik, ugy, hogy ha a fővárosban megnyomnak egy villamos gombot, rá nyomban milliónyi mozgó automata katona terem és áll lábra, akik a drill kényszer reguláju szerint abban a pillanatban azonnal megkezdik a lövést, a szurást és a gyilkos öldöklést. — Alighanem azt értí az átlag angol vagy franeia a militarizmus alatt és ezért tart bennünket veszélyeseknek az ők országára és a világbékére és igy ez okból nekünk szét kell zuzatnunk, össze kell bennünket morzsolni és felaprituai. Eltekintve attól, hogy ez a felfogás hasonló, sőt talán még nagyobb joggal vonatkoztatható az oroszokra — és a dróton és rugókkal való rángatás — bizonyosság rá az a mód, ahogy az angol, francia és a belga népet a háborba belekergették — a mi összes ellenségeinknél régi és meggyökeresedett uralkodási alapelv, — ém azért ezt a felfogást nem szabad, hogy ugy mondjuk, perfidül hamisnak bélyegeznünk. Van-e a világon nép és ország, amely jobban és többet ápolta volna az igazi politikai, lelki és nemzeti szabadságot, és pedig ugy gondolatban, mint tettben, mint mi és a németek is?

És hogy ez a gondolkodás pedig az ellenséggel szemben az osztrák-magyar és német kettős szövetség keretében az összes millióknál egy célra irányul: az nem a "drill" diadala, hanem annak a szükségszerü következménye, hogy mindannyian egyek és egységesen erősek vagyunk az igazi hazaszeretetben. Mi rendszerető disciplinált nép vagyunk, de nem léleknélkül való rabszolgái a katonai szigornak és fegyelemnek, szabad gyermekei közös és szeretet anyánknak, a hazának — vagy ha igy jobban tetszik: egyformán fegyelmezett és egyazon célt követő nép lettünk — az önuralomra, akarat erőre és a nagy egész iránt való rendszeres nevelés és előkészülés révén. Ha azután a szükség pillanatában mint egy ember állunk talpra és ha akkor boszorkányos gyorsasággal tudunk felkészülni, és a hazáért és annak szabadságáért vállvetve küzdünk sajnos, nem nagy számu barátainkkal, hát ez olyan tény, hogy ha ez volna a militarizmus fogalma, akkor mi ezt csak lelkesen üdvözölnők és tele torokkal kiáltanánk fel: éljen a militarizmus! Ugy látszik, hogy ezt a militarizmust irigylik az ellenségeink és ezért gyalázzák azt és vele bennünket is.

Az ő, a mi militarizmusunkról alkotott, felfogásukból folyik tehát az a való, vagy csak tettetett képzelgésük, hogy mi világuralomra törekszünk és minden más népet és országot elnyomni, és uralmunk alá hajtani akarunk. Nem beszélünk most arról, hogy a világ egyetlen más népe és országa sem üzi oly annyira az imperializmust, mint az angol és az orosz, de hangsulyoznunk kell, hogy nálunk egyetlen józan ember se gondol világuralomra, annyira nem, hogy bár bizunk a háboru ránk nézve szerencsés és diadalmas végében, mindennek daczára jeletékenyebb területhódításra nálunk senki sem gondol. Hagytak volna meg bennünket nyugalomban és békében a határaink közt, a mi békés törekvéseinket, munkálkodásunkat és ipari és kereskedelmi tevékenységünket, ne akarták volna minduntalan keresztezni és megakadályozni, — ugy akkor ma is csendes és áldásos béke uralkodna világszerte. A sarajevoi gaztett és következményei az ott felrobbantott bomba villanásában azonban rávilágitottak ellenségeink gondolkozására, és agyarkodására és fényt vetettek arra az örvényre, melyet csak a mi türelmünk és békeszeretetünk mellett áshattak meg. Csak vessenek ellenségeink egy pillantást az utolsó évtized történetére és csak egy pillanatra legyenek jó zanok és előlitélet és lihegő boszutól mentesek: azonnal megláthatják annak a bizonyitékát, hogy nem mi, a szövetségesek voltunk imperialisták, hanem ők, akiket ez a vágy vakká tett és terveik megvalósitására még gonosztettre vagy azok palástolására és pártolására is ragadott s ok nélkül kiáltanak tüzét és zudtanak ránk kigyót-békát és mindenféle gyanusitások és rágalmazó hazugságok áradatát.

—o—

EGY KIS LOGIKAI OKOSKODÁS.

A budapesti hidakat katonák őrzik, akik senkit nem engednek megállani a hidon, s aki felszólitásuk ellenére mégis megáll, azzal szemben fegyverüket használják. Ez igy rendjén van és minden ember köteles ehhez az intézkedéshez alkalmazkodni.

A hid-igazgatóság azonban oly buzgó volt, hogy ezt a tilalmat egy hosszu szövegü, apróbetüs plakátra is kinyomatta, s ezt a plakátot a hid különböző részein ragasztották ki.

Már most:

1. vagy nem szabad a hidon megállani, (minthogy nem is szabad) és akkor hogy az ördögbe olvossa el az ember ezt a hosszu aróbetüs plakátot, amelyet az igazgatóság a hid minden részén elhelyeztetett,

2. vagy pedig nem szabad a hidon állani olvasás céljából és akkor mi az ördögnek van arra a plakátra nyomtatva, hogy nem szabad megállani?

Megoldás: az ilyen plakátot csak a hidfőnél szabad kiragasztani, mert az elv helyes, a plakátok is jók, csak a csirizt nem kenték jó helyre.

A PITTSBURGHI PONTOS PÉNZKÜLDŐ
VOLT AZ, KI A PÉNZKÜLDÉST
AMERIKÁBÓL MAGYARORSZÁGBA
A NAGY HÁBORU IDEJÉBEN
MEGRENDSZABÁLYOZTA
CZIME:
RÓTH H. IGNÁCZ 3966 SECOND AVE. PITTSBURGH, PA.
NOTARY PUBLIC, HAJOJEGYÜGYNÖK, PÉNZKÜLDŐ
Amerikai magyar: NEPELEJCS!

NE TAGADJA,
MERT LE LEHET OLVASNI ORCAJÁRÓL, HOGY BETEGES,
GYOMORBAJOS
SIESSEN TEHAT MÉG MA MEGRENDELNI, AZ
ANTALKA
Gyomor és Vértisztitó Cukorkát, a csalóka cukorkája, mert ez az EGYEDÜLI CUKORKA, mely alaposan rendbe szedi, ha nincsen étvágya, székrekedése van, nyomást érez a gyomrában, tisztátalan a vére, szelek bántják, felböfögés, vagy savanyu a szája ize. PARATLAN ez az ANTALKA GYÖGYCUKORKA azért, mert bevált ott is, a hol nem tudnak egyéb szerrel eredményt elérni. Legjobban BIZONYITJA ezt a SZAZAVAL HOZZANK ÉRKEZŐ ANTALKA-GYÖGYCUKORKÁRA szóló SZÖGÖS rendelés Egy dollárért bárhová bérmentve küld egy nagy dobozzal az
ANTALKA PATIKA
146 Second Ave., New York City.
Mindennemü kérdezősködésre rögtön válaszolunk, irjon bizalommal még ma
INGYEN SZELVÉNY
Minden dolláros rendeléssel gyönyörü dohányzacskót küldünk férfiaknak, nőknek pedig pénztárcát.

Minden hozzám érkező pénzküldeményért szavatolok
PÉNZKÜLDEMÉNYEIT JUTTASSA HOZZAM, MERT ÉN AZOKAT
POSTAI UTON
a LEGGYORSABBAN, LEGPONTOSABBAN és LEGBIZTOSABBAN kiutalom az őhazai cimzettnek
Otthon VÁRVA-VÁRJAK A PÉNZT ÖNTŐL, küldjön tehát ÁLTALAM ÉS MINÉL GYORSABBAN!
JOHN NÉMETH, bankár
volt cs. és királyi konzuli ügyvivő.
457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.
Városi iroda: 1597 SECOND AVE., NEW YORK

PÉNZARAIM TISZTESSÉGESEK, NEM SPEKULÁLÁS.
15 ÉVES PÉNZKÜLDŐ IRODA.
Pénzt küld teljes jótállás és felelősség mellett az AMERICAN EXPRESS COMPANY utján a legolcsóbban: 100 Kor. $16.30, 300 Kor. $48.90, 400 Kor. $65.20, 500 Kor. $81.50, 1000 Kor. $163.00.
Töltse ki az alanti ivet és pénzével együtt küldje hozzám a fenti árak szerint, én azt azonnal továbbitom az American Express-szel.
Neve, akinek a pénzt küldi?.....
Utolsó posta, utca és házszám?.....
Megye? .....
Hol lakik, akinek a pénz kifizetendő? .....
Hány dollárt küld?.....Hány koronát?.....
A küldő neve? .....
Lakhelye és pontos cime? .....
Minden pénzt és levelet erre a cimre küldjön:
JOHN L. LENGYEL, TRAUGER, PENN'A.
Magyar ne feledd, hogy ha velem küldöd haza pénzedet, a haszonból az árváknak is jut

BAJTÁRSAK!

A Magyar Bányászlapot csak a magyar bányászok támogatása tartja fenn. Nem fogadunk el senki mástól semmit, mert azt akarjuk, hogy ez a lap csakis a bányászok független ujságja legyen.

TÁMOGASSATOK bennünket bajtársak azzal, hogy **küldjétek be az előfizetési díjat,** ha itt van az ideje, vagyis le van járva az előfizetés.

TUDJUK, HOGY ROSSZ VISZONYOK VANNAK és hogy több a nap, mint dollár, de a rossz időket mi is érezzük, az ujság elkészitése költséggel jár.

FELSZÓLITÁST KÜLDTÜNK azoknak, akiknek lejárt az előfizetés, és aki teheti, az küldje be a dollárt.

AKI NEM TUD MOST FIZETNI, az legyen szives egy postakártyán tudatni azt velünk, és mi szivesen küldjük a lapot tovább is, amig valamivel jobbak lesznek a viszonyok, de ne sajnáljon senki egy postakártyát irni, ha most nem fizethet.

AZ UJSÁGON NEM JELÖLJÜK a lejáratot, mert ha valaki fizetni nem tud, elég, ha maga tudja, nem akarjuk, hogy a szomszédja is lássa, hogy hátralékban van.

ÜGYNÖKÖT NEM KÜLDÜNK MOST az előfizetőkhöz, arra tehát senki ne várjon, mert rossz viszonyok vannak.

KÜLDJE BE AZ EGY DOLLÁRT minden hátralékos, ha teheti, mert nekünk is kell a pénz.

Bajtársi szeretettel

a MAGYAR BÁNYÁSZLAP
kiadóhivatala.

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

A "MAGYAR BÁNYÁSZLAP"
számára irta:
FÁY NÁNDOR.

Szinházi előadás.

I.

A legény kezébe vette a leány kezét, és a mint szólt hozzá, egy sziv volt a szava:

— Esztike, nagy mondani valóm van.

A leány szemében ot ragyogott a tavaszi üdeség mosolya, a hangjából azonban kiérződött valami nem bántó, de eléggé éles csufolódás:

— Ugyan Pista, — mondta — lehet is magát komolyan venni....

Most már összeráncolódott kissé a legény homloka.

— Hát maga is, Esztike?.... Maga is ugy gondolkodik már felőlem, mint a miszter meg a miszisz?....

— Az van a nyelvemen — felelte a leány vontatottan — a mi a lelkemben. Sohasem mondta magáról sem az édes apám, sem az édes anyám, hogy maga rossz ember, csak épp....

— Csak épp?

— Csak: hogy az ilyen ember, mint maga, ne házasodjék, mert nem férjnek való.

Bakó István mereven maga elé nézett egy pillanatig, de ez a pillanat talán órahosszuságunak tünt fel a leány előtt. Azután eleresztette a legény a leány kezét és, amint beszélni kezdett, kemény lett az arcán minden vonás.

— Már meg mi az, hogy "ilyen ember", mint én? Hát mi vagyok én? Senki gyerek vagyok én? Hát az én szüléim nem éppen ugy Zemplénből valók, mint a miszter meg a miszisz? Hát, amielőtt idekerültem a plézre, nem ugyanazt a földet szántottam Zemplénben, mint a miszter? Hát sehonnai vagyok én? Ki meri azt mondani?....

Annyi keserüség reszketett ki ezekből a szavakból, hogy a leány meleg lágysággal csititóan szólt közbe:

— Minek hozakodik elő ezekkel, Pista? Nem bántja magát ezért senki....

— Hát akkor miért bántanak? Mit vétettem?.... Nem voltam mamlasz otthon a falunkban, hát nem voltam pipogya itt sem, a mióta a szenet turom a bányában: ez az egész. Igenis, ezt akartam, hogy bennem a bodik azt a Bakó Istvánt lássák, aki vagyok. Akivel nem lehet ócska tréfákat csinálni, mert oda talál ütni a csufolódó szájra.... És igenis, szerettem az italt. A magamétittam, nem kértem a más hitelét.... Ki-ki rugtam néha a hámból: hát aztán? Legény vagyok, hadd jöjjön ki belőlem most a bolondság, ne pedig akkor, ha majd sir miatta az asszony meg a gyerek...

Ezek az én büneim?.... Vagy talán, hogy nem kerültem ki a szoknyát?....

A leány arcát elöntötte a pirosság, a szemébe meg odatolakodott a könny. És igen csendesen mondta:

— Hiszen, ahány leány van a plézen, mindegyik után szaladt....

Olyan egyszerüen, olyan minden hangsuly nélkül, de éppen emiatt a csendessége miatt ugy szólt a leány, hogy minden szava erővel hatott és szinte ütötte a legényt, akinek az ajka elsőbben csak mozgott és csak azután hangzott el róla a szakgatott felelet:

— Hát.... Esztike.... igaz.... Igaz, hogy itt is, ott is próbálkoztam, Hogy miért? Nem tudom okát adni.... Olvastam egyszer katonakoromban egy verset, amelyik arról szólt, hogy volt egy leány, aki szerelmes volt a szerelembe. Nohát én is szerelmes voltam a szerelembe. Kerestem valakit. Azért kerestem olyan sokat és olyan sokáig hogy megtaláljam az igazit..

A leány szeméből most már kikivánkozott a könny és lecsordult az orcáján. És most már ő fogta meg — gyengéden és félénken — a legény kezét. Nem is halkan, de suttogva kérdezte:

— És megtalálta, akit keresett?....

A legény azt érezte, hogy a szive feljön a torkába és azt szoritja. Azután férfiasan, komolyan ezt mondta:

— Megtaláltalak.

A leány ugy látta, hogy ebben a pillanatban az egész világ rózsái az ő szeme előtt nyilnak és ugy hitte, hogy millió meg millió ezüst csengetyü zenéjét hallja. De aszemébe kiült valami félő aggódás. A legény elfogta ezt a félő tekintetet és mosolygott:

— Nem kell félni, Esztikém. A miszterrel meg a miszisszel majd én intézem el a dolgot..

II.

A west virginiai bányapléznek munkásverejtéktől terhesé szürke hangulatába meleg és rózsaszálló szint hozott már csak a gondolata isannak, hogy az ott levő egyletek mükedvelői összeállnak és együttesen rendeznek szinházi előadást azoknak az özvegyei és árvái javára, akiknek a lelke a magyar hazáért szállt fel a Hadur, a magyar hareos Isten zsámolya elé.

A legnagyobbik egylet titkárának a fejében született meg ez az egészséges gondolat és szivesen fogadta a plézen minden magyar. Most már csak az volt-hátra, hogy először is megegyezzenek: milyen darabot adjanak elő? Ekkörül nem folyt sok szó. A titkár egy sok sikert megért, népies, énekes darabot ajánlott és az ajánlatát el is fogadták.

A másik kérdést már nehezebben lehetett megoldani. Arról kellett ugyanis határozni, hogy kijátssza a darabban a főszerepeket?.. Szerep, tudniillik éppen tizenkettő volt és jutott is volna mindegyikre szerep, csak ép ott lett a baj, hogy mindegyik a legnagyobb és legmutatósabb szerepet szerette volna eljátszani.

— Nem akarok csak olyan lógós lenni! — mondta az egyik.

— Nekem van huszárruhám — vetette közbe a másik — nekem nem kell más szerep, mint a huszáré.

A harmadik azért haragudott, hogy miért nem akarnak ő vele is énekeltetni, amikor pedig neki olyan szép hangja van, a negyedik azt kifogásolta, hogy vele részeges cigányt akarnak játszatni és igy mindenki kineveti majd. Amikor azután az előadást rendező titkár bámulatos béketüréssel, hol szép szóval, hol keményen minden kifogásolót elintézett: akkor következett el a két legsulyosabb kérdés elintézése.

Az egyik igen sulyos pont az volt, hogy a fő férfi szerepet Bakó Istvánra osztotta ki a rendező. Az igazság az, hogy tizentötször is meggondolta ezt, mert alapjában egy cseppet sem szerette ő sem a rátarti, hetykeszavu Pistát: ám volt annyi magához való esze a rendezőnek, hogy első sorban az előadás sikerére gondolt. Már pedig mintha maga a szindarab irója is Bakó István testére és tempóira szabta volna a főszerepet: egy szembenéző, duhajkodó, keményjárásu, asszonybolonditó legényt. No hátkeresve sem lehetett volna erre jobb személyesitőt találni, mint a Pistát, mert hiszen tulajdonképpen csak önmagát kellett játszania. A bodik — elsősorban a Pista burdostársai — addig lármáztak, addig kiabáltak a rendezőnek Pista ellen, amig ez józan szóval valamennyiöket levette alábáról, hogy hetyke legény szerepét nem lehet vén emberrel eljátszatni.

A fő férfi szerep dolga valahogyan hát elintéződött. De most jött aváratlan akadály, a mely miatt majdnem beszünt az egész előadás. Mert a darabban Esztike, a Karvalyék Esztikéje volt a Pista játékostársa. Ekkörül a kérdés körül a lányok irigykedését kellet leszerelni, és amikor a rendező sok epenyelés után végre beosztotta a pléz leányait: akkor szólalt meg a nagyágyu, még pedig duplán: Esztike apja és anyja, a Miszter meg a Miszisz Karvaly személyében.

— Az én leányom — erősködött a miszter — nem arra való, hogy még csak játékból az a legény forgolódjék körülötte.

Amikor a miszter egy vacsora után kimondta ezt a szenteneiát, a burdosok majd elolvadtak a gyönyörüségtől. No, a miszisz meg csak megfokozta az örömüket:

— Az én burdosházamból ugyancsak kiadtam annak a lumpnak a tájmját. Hát majd kiadatom néki a szinházból is.

Hanem azért, amikor a rendező elkezdett a Miszter meg a Miszisz Karvaly lelkére beszélni, hogy az Esztike szerepét nem tudjamás eljátszani, ha pedig őt nem engedik játszani, akkor nem lesz előadás és igy az óhazai özvegyek meg árvák szájától vonják el a pénzt: mégis csak meg puhultak az öregek.

— Hiszen csak komédia lesz az egész! — dünnyögte a Miszter Karvaly. — Beengedni ugy sem engedjük be azt a lumpot aházunkba.

— Igazad van öreg! — hagyta reá az asszony.

Igy hát minden rendben volt, hogy megtarthassák aszinházi előadást.

III.

Sem azelőtt, sem azóta nem volt még olyan izgatottságtól vonagló este a plézen. A "Magyar Hall"-ban folyt le az előadás, és, amint ilyen alkalmakkor az ujságok irni szokták: a nagy terem szüknek bizonyult a közönség befogadására. De igazán szüknek bizonyult. Ülve-állva szorongtak egymás mellett a vendégek: egész sereg ember jött át a szomszéd plézekről, demeg voltak ott a kompánia részéről is, sőt maga a szuperintendent sem hiányzott. Büszkélkedett is a rendező már jóelőre az amerikai vendégek miatt

— Legalább majd meglátják — hümmögte — mit tud a "hanki".

Hát a lehető legsimábban gördült az előadás egészen a harmadik felvonás második harmadáig. Alig volt jelenet, amelyet meg nem tapsoltak volna, minden énekszámotviharos viharagos tetszésnyilvánitásokkal ismételtették meg, a két felvonásvég után pedig tombolva hivták ki a szereplőket. (Az is igaz, hogy mindegyikük a tudása legjavát adta.)

Egy legényről volt szó a darabban, aki cséleсsap, duhaj, dorbézoló, aki azonban, mikor kitombolta magát, egyszeriben csak kezes báránnyá válik egy leányka kedvéért.Elolszlatja benne a duhaj szenvedelmeket a leány lelkének a fehérsége. A szülők nem akarják egyetlen gyermekük sorsát ilyen emberre bizni de a legény könnyes szemekkel és mégis kemény szóval igéri, hogy megváltozott, amire persze házassággal végződik a darab: férj és feleség lesz a legényből és leányból.

A két főszerepet — a legényét és leányét — Pista és Esztike személyisette és a közönség alig győzött betelni a gyönyörüséggel, amit természetességtől sugárzó játékuk szerzett. A Miszter meg a Miszisz Karvaly arca kigömbölyödött az örömtől, hogy milyen ünneplésben részesült a leányuk, és akármilyen izgága és hetykélkedő legény volt is — már mint a szinpadon, a szerepe szerint — a Bakó István: a második felvonás után már nem is olyan nagyon haragudott reá a Miszter Karvaly. A Miszisz még nem engedett.

— Könnyü neki jól játszani! — sugta a miszter fülébe. — Azt teszi fönn a szinpadon, amit az életben.

A harmadik felvonás második harmadának végeztével egyszerre csak az történt, amire igazán senki sem volt elkészülve. Most kellett annak a jelenetnek következnie, a mikor a legény — a darab szerint — megigéri a leánynak, hogy felhagy a könnyelmü élettel, és Bakó Pista, akinek az ajkáról az egész előadás folyamán csak ugy ömlött a szó: egyszerre csak megakadt. Megakadt, és nem tudott tovább menni. Talán egy negyed percre állt csak el a szava, talán egy fél percre, de az bizonyos, hogy a csend olyannak tünt, mintha egy félórája, vagy talán egy örökkévalóság óta tartana. A közönség látta a Pista száján, hogy mozog, hogy vonaglik, de a hangja ott rekedt. A leányt teljesen kihozta a sodrábóla játékostársának ez a vergődő zavara és észrevehető volt rajta, hogy ő is elveszti a szerep fonalát. A nézőtéren végig hullámzott a nyugtalanság, a rendező már ott tartott, hogy kirohan a szinpadra a szinfalak mgül: amikor egyszerre csak megjött a Pista szava. Megjött a szava, és olyan tisztán csengett, mint az uj harangé, — csak éppen egészen mást mondott, mint ami a szerepében volt. Valami mindent legázolni akaró elhatározásvolt a legény tekintetében, amikor — mintha a szerepét mondaná — igy fordult a leányhoz:

— Ugy-e szidnak a pajtásaim?.... Ugy-e ellenségemmé lett, babám, az édes anyád meg az édes apád?....Hát azért én mégis igaz ember vagyok, téged mégis szeretlek és mégis az én párom leszel, vagy senkié másé.... Olyan igaz, minthogy téged Karvaly Esztikének hivnak, engem meg Bakó Istvánnak.

A nézőtérben egy pillantásra elhült a vér: hogy ez az ember megbomlott. Azután mosolygás fogta el a közönség lelkét, hogy ez az ember felvitte az életet a szinpadra. Azután pedig olyan tapsvihar támadt, hogy reszketett a Magyar Hall minden páránya.

A darab szerint azt kellett volna a leány — szinpadi — anyjának felelnie, hogy "No Mariska meg Sándor, nem bánom legyetek egymáséi", a Miszisz Sólyomban azonban, aki a szinpadi anyát játszotta, volt annyi jóizü humor, hogy ő is váltóztatott a szerepén, és lehunyorgtatva a nézőtéren ülő Miszter meg Miszisz Karvalyra, igy szólt:

— No Pista meg Esztike, nem bánom, legyetek egymáséi....

Erre elkezdett tapsolni és éljenezni a közönség. Először a Miszisz Sólyom ügyességét tapsolták, azután azt kiabálták, hogy "éljen az Esztike, meg a Pista", azután meg a Miszter Karvaly és a felesége felé fordult az éljenzés. És a mikor a függönyt leeresztették, ez volt az egyhangu vélemény:

— "Az volna jó, ha minden darab igy végződnék."

A Miszter meg a Miszisz Karvaly pedig azt hajtogatták halkan:

— Hát jól van, legyen a felesége....

A korona ára naponta változik.

Töltse ki ezen ivet, vágja ki és küldje be hozzám a pénzzel

Neve annak, akinek otthon a pénz kifizetendő..........
....
Hol lakik, akinek a pénz kifizetendő ....
Utolsó posta ....
Utca és házszám ....
Megye ....
Hány dollárt küld..........
Hány koronát kapjanak otthon ....
A küldő neve ....
Lakhely és pontos cime ....

BÁRMILYEN ÖSSZEGÜ DOLLÁRT BEKÜLD HOZZÁM — ÉN OTTHON A LEGOLCSÓBB ÁRFOLYAMNAK MEGFELELŐ KORONA ÖSSZEGET KÜLDÖK HAZA.

Az én irodám már több mint 12 éve fennáll és eddig elért sikereim titka: a föltétlen becsületesség, a lelkiismeretes, pontos és gyors kiszolgálás.

Ruttkay Jenő

Hajójegy és Pénzküldési Irodája

106 Ave. B, New York

A német uralkodóház szerencsegyürüje.

A világháboru ujra felelevenitette azt a régi német legendát, hogy van egy csoda hatásu talizmán gyürü, amit a porosz udvari kincstárban gondosan őriznek. Louis Schneider udvari tanácsos, az 1878-ban elhalt hirneves német szinházi rendező, kitünő tollu iró, és a porosz királynak — a későbbi I. Vilmos császárnak — felolvasója és meghitt bizalmasa, "I. Vilmos császár életéből 1849-1873." cimen kiadott memoirjaiban szintén emlitést tesz egy titkos szerencse gyürüről, mely — állitólag — nemzedékről nemzedékre szállt a Hohenzollern-házban. És Schneider irása alapján keletkezett az a közhit és monda, hogy amig ez a talizmán a brandenburgi Hohenzollernek házában és birtokában marad, addig nemcsak jólétük és hatalmuk lesz csorbitatlan, de még gyarapodni, erősödni és hatalomban is növekedni fognak. Az állitólagos varázs-ékszer egy arany-foglalatba zárt hatalmas fekete kő amit — amennyire történetét ki lehet nyomozni — Johann Cicero választó fejedelem titokzatos körülmények között szerzett meg és épen ennek köszönheti óriás értékét és talizmán jellegét is. A hagyomány szerint a fejedelem neje egy varangytól kapta volna akkor, amikor első fia megszületett. "Ez a gyürü — igy szólt állitólag az adományozó titokzatos lény — hivatva lesz a törzs minden elsőszülöttjének emlékezetében maradva, neki hatalmat, szerencsét, és jólétet hozni és azt biztositani." Az imigyen szerzett szerencsegyürüt a korona-kincstárban egy acél trezorban és lepecsételt csomagban őrizték meg és sértetlenül meg van még ma is. Az egymást követő hohenzollerni fejedelmek trónraléptük alkalmával mindig kinyitották a csomagot és megnézték a gyürüt, melyhez I. Frigyes király papirva irva a következő sorokat mellékelte: "Ezen gyürüt boldogult atyám halottas ágyán adta kezembe azzal az emlékeztetéssel, hogy a meddig ez a brandenburgi Hohenzollern házban marad, addig a házat nemcsak jólét fogja övezni, hanem növekedni és gyarapodni is fog." Nagy Frigyes is felnyitotta a csomagot, de megjegyezte, hogy bár ő nem hisz az ily dolgokban, mégis ápolja a hagyományt s ezért a gyürü őriztessék még továbbra is.

Schneider minden hozzáférhető okiratot felkutatott és átnézett és feljegyzett mindent, amit csak a gyürüről hallott — és vonatkozó feljegyzéseit 1865-ben bemutatta a királynak is, aki — ugyancsak Schneider feljegyzései szerint — akkor igy szólt: "Minden teljesen ugy van, amint ön most elmondta abban, hogy a talizmán szerencsegyürü ősrégi családi tulajdon, és valóban szokásban van a csomagnak és gyürünek bemutatása is minden trónralépés alkalmával. Ugy emlékszem, hogy ez egy régi módon formált antik gyürü, sötét kővel. Annak idején én is megnéztem és megmutattam nőmnek és a trónörökösnek is és meghagytam, hogy továbbra is szorgosan őrizzék meg." Mivel pedig Schneider kitünő memoriáju ember volt, ezért feltehető, hogy hüen jegyezte fel a királylyal való beszélgetését — és igy elfogadhatjuk Friedel Ernő jeles német régészeti kutató és tudós resumméját, aki a minapában a Brandenburgia cimü lapban e tárgyban igy nyilatkozott: Nem lehet kételkednünk, ereklye, amely még a középkorból ered, ebben annál kevésbbé lehet kétség, mert még most is a porosz királyi házi miniszterium felügyelete alatt álló korona kincstár rtezorjaiban a többi ereklyék és kincsek között van és gondosan őriztetik."

OROSZ FOGSÁGBA JUTOTT CIGÁNYPRIMÁS.

Az országos hirü debreceni Magyari-banda (gróf Tisza István miniszterelnök házi zenekara!) segédprimásáról: Rác Jancsiról, aki a cigánytársadalomban nőhóditásairól nevezete és éppen ezért "szép Jancsi" a "csuf" neve, nagy idők óta nem jött hir. A szép Jancsit ugyanis elvitték háboruba a cigánysor nagy bánatára. (De a "félrészt" félretették hüségesen.)

— Biztosan elesett — állapitotta meg Murzuk, a banda nagybőgőse, aki különben mindig ellenlábasa volt a szép Jancsinak, lévén ő férfiszépség dolgában Jancsinak a tótágast ellenlábasa is.

Már siratni is kezdték Rácz csit. Jobban ritt Mayari Imre hegedüje, mikor a "betevőt" (a Beethoven gyászindulója) játszotta a mulató vendégeknek, mert ilyenkor mindig a szép Jancsira gondoltak, akit ugy szerettek Siófokon a szép zsidó menyecskék, hogy a lipótvárosi banklovagok majd megpukkadtak az irigységtől. Annál nagyobb örömre virrasztotta a hatalmas Derle a bandát, az irigy Murzuk kivételével, hogy a szép Jancsi levelet irt — Moszkvából — (T. i. a szép Jancsi irni is tud: Murzik nagy irigységére azonban nemcsak hegedüvel bolonditja a szépnemet, hanem szerelmes levekkel is.) Azt irja a szép Jancsi, hogy sebesülten orosz fogságba került, de már jobban van, sőt tiz rubelt keresett is a korházban a hegedüjével, melytől még a háboruban sem vált el. — Ugy látszik, jól megy ott a sora a szép Jancsinak, mert azt irja, hogy a muszka szép asszonyok minden jóval ellátják. A levélben — cigány módra — tisztelteti Jancsi minden ismerőst, a többek között még Tisza István kegyelmes urról sem feledkezett meg.

PÉNZKÜLDÉS

ÁRAINK A LEGOLCSÓBBAK
JÓTÁLLÁSUNK A LEGJOBB

Kiszolgálásunkkal biztosan meg lesz elégedve.

—Irjon nyomtatványainkért.—

A MAGYAROK LEGRÉGIBB BANKJA AMERIKÁBAN.

HUGO LEDERER BANKHÁZA
55 AVE. B. NEW YORK

Both Phones No 189

Gaskins és Dagley
Temetkezési vállalkozók és balzsamozók
18 W. Poplar St.
HARRISBURG. ILL.

A világháboru.

FOLYIK A VÉR UZSOK KÖRÜL.

Vértengerré váltak az Uzsok körüli hegyek szakadékai és az olvadó hó piszkos árja veresen hömpölyög ama gyar patakokban. Ma még magyar patak, holnap tán már muszka, ki tudná megmondani, hogy mit hoz a jövő. Irtózatos elkeseredéssel, rettentő erővel folyik a harc és vérözön öntöz minden talpalatnyi helyet a Kárpátok hegyei között.

Ma a magyar-német seregek birnap egy hatalmat, dombot, holnap az or oszok kezére jut, aztán megint visszavesszük, egyik sem tudja véglegesen a másikat legyőzni.

És lángban állhat az egész világ, ezerszámra, milliószámra ölheti egymást a francia-angol-német, nekünk mos mégis csak a legfontosabb, a legnagyobb feladat, hogy a muszka hordák át ne juthassanak a Kárpátokon, hogy a magyar hegyek és magyar vitézek testéből elesett dombok megvédjék hazánkat az ellenség inváziójától.

Mert hiába lesz a háborunak minden győzelme, ha mi győzünk, keserű lesz az nekünk, nagyon keserű, ha először az orosz vadállatok végigpusztítják Magyarország egy részét, különösen ha azok a borzalmak nálunk is megismétlődnek, amiket a kozákok Németországban is elkövettek.

Siró lélekkel gondolunk azokra a magyar testvérekre, akik tizezerszámra hullanak el a Kárpátok nagy hareaiban, akik hóban-fagyban dideregve, ézva nélkülözve küzdenek, amig el nem esnek, tudjuk, hogy rettentő áldozatokkal jár a Kárpátok védelmezése; de bele nyugszunk a sors akaratába és semmi árat nem találunk drágának hazánk védelméért. Csak az orosz be ne törjön.

BUKOVINAI HARCAINK.

Bukovinában a mi esapataink kerekedtek felül az utolsó napokban és ha még egy hétig ilyen eredménynyel operálnak, akkor valószinüleg fel birják menteni a Kárpáti magyar seregeket, mert ha bekerithetik az ostromló muszkát, akkor azok képtelenek lesznek élelmiszerhez és felszereléshez jutni és ugy járnak majd, mint azok az elődeik, akik bejutni bejutottak ugyan Magyarországba, de visszamenni nem birtak onnan és sirjukká vált az annyira áhitozott magyar föld. Ugy legyen mos is.

LEMBERGBEN A CÁR.

Mikor az oroszok ügye nagyon rosszul áll, akkor a cárt huzzák elő és a reszkető félénk uralkodónak el kell menni a harctérre, akar vagy nem akar, hogy becses jelenlétével uj erőre serkentse a katonáit. Most Lembergben volt látogatáson, pedig tulajdonképpen a Kárpátok közé igérkezett, ugy látszik azonban, hogy az inába szállt a bátorsága, mert annál tovább nem merészkedett menni.

A ROMÁN HATÁR.

Az áruló oláhok és olaszok határát egyformán őrzik és ha csak ezek a szemét népek rágondolják mégis magukat arra, hogy bennünket megtámadjanak, akkor beléjük fojtják a szuszt a magyar katonák, mert abban az esetben nem fognak törödni sem a muszkával, sem a többi ellenséggel, hanem ezekkel a hitvány árulókkal fognak elbánni isten igazában. Most nagy csapatok fekszenek a román határon, mert a piszkos népség a mult héten ujra megismételte régi kis kérését, hogy adjuk neki Erdélyt. Hát pedig bajosan fogjuk oda adni.

ROSSZAK AZ UTAK.

Rosszak az utak a Kárpátokban, azt mondja az orosz hivatalos jelentés, hogy azért nem birnak az utolsó napokban előre jutni. Hát kifogásnak jó ugyan ez is, de az utak azelőtt sem voltak jobbak és a magyar bakák lába alatt sem jobbak, csak hogy ugy látszik, savanyu a szőlő az orosznak.

A KENYÉR KÉRDÉS.

Egyre szigorubban kezelik otthon a kenyér kérdését. A falvakban van ugyan elég enni való, de a városokban nagy gondot okoz a kellő mennyiségü élelmiszer és Bécsben már csak a legnagyobb erőfeszitéssel képesek a rendes lakosságot és az oda menekülteket táplálni. Budapesten elég ennivaló van még, de ott is szigoruan kezelik a lisztet és pontosan meg van szabva, hogy mennyit fogyaszthat egy család. Most különben kenyér kártyákat adnak és azok nélkül lehetetle kenyeret kapni. — A pékeknek kiosztott lisztnek is csak a negyedrésze tiszjabuza liszt, egy negyede árpaliszt és két negyede kukorica liszt, amiből azt irják, elég jó kenyeret sütnek, krumplival.

MINDENKIT BEHIVNAK.

Április elején behivtak minden egészséges embert 18 és 50 év között, amiből persze nem kell mindjárt azt következtetni, hogy mindenki a harctérre megy, csak az, hogy a hadvezetőség gondoskodik kellő számu tartalékról és minden fegyverfogható embert kiképeznek. Elég sulyos ugyan a helyzet és nagy nehézségekkel fog az ország a nyári munkák idején küzdeni, de azzal vigasztalhatjuk magunkat, hogy az ellenségeink sem állanak különben, sőt még annyira sem. — Nálunk most már csak egy osztály van hátra, amit csak a legvéresebb háborukban és a legsulyosabb helyzetben szoktak behivni és amit a balkán háboru idején csak a bulgárok hivtak be a 16 és 60 év közti egészséges embereket. Reméljük, hogy erre nálunk nem kerül a sor.

BÉKE.

Minden héten fel merül a sajtóban a béke hire, fogadásokat kötnek, találgatnak, de az az egy bizonyos, hogy jelenleg békére semmi kilátás nincsen a közeli hónapokban, mert a háboru még ma is éppen olyan eldönthetetlen, mint a kezdetben volt. Egyformára képviselő felek veszteségei és békéről csak akkor lehet szó, ha valamelyik fél döntő ütközeteket nyer. A béke álmodozók különben arra alapitják a reményüket, hogy több téli háboru nem lesz, mert a mult télen olyan borzalmakat szenvedtek át a katonák, hogy arra még egyszer nem lesznek hajlandók.

A PÁPA A BÉKE ANGYAL?

Akik mindenáron azt akarják elhitetni, ohgy a béke készülőben van, azok rendesen a pápával hozzák kapcsolatban, mint aki szerintük állandóan a béke érdekében müködik. Természetes, hogy a katholikus egyház feje csak a béke érdekében tehet lépéseket és köztudomásu is a szent atyáról, hogy állandóan mindent elkövet a béke érdekében, de eddig, sajnos, semmi eredménynyel nem járt a kisérlete.

A BELGA HARCTÉR.

Az utolsó héten ujra megélénkült a helyzet a belga harctéren, a miből azt kell érteni, hogy nem tizezer pusztult el (amennyi a háboru minden hetében elveszett, hanem legalább 20—30 ezer és minden jel azt mutatja, hogy ujra erre a harctérre fog a fősulya a háborunak feküdni.

Az angolok, akiknek most már állitólag majdnem egy millió katonájuk van a harctéren, támadásokba mentek át a németek ellen, de sehol nem tudnak nagyobb eredményt elérni és bár tizezerszámra áldozzák fel a katonákat és százezerszámra a lövegeket és az ágyukat, a németeket nem képesek visszaszoritani sehol sem, legfeljebb pillanatnyilag.

A FRANCIÁK KÉTELKEDNEK.

Angolország hadseregéről állandóan a legkülönbözőbb hirek vannak forgalomban és soha nem mutatják ki hivatalosan, hogy mennyi hát az a hires Kitchener hadsereg, amiről azt mondják néha, hogy egy millió, néha, hogy három millió. Ók azt mondják, hogy a németek miatt nem árulják el a haderejüket, hogy azok ne legyenek tisztába vele, de a franciák kezdik azt hinni, hogy az egész csak beestelen fogás és velük sem akarják tudatni, hogy milyen kevesen vannak. A franciák mindjobban belátják, hogy be lettek csapva és nines nagyon messze az idő, mikor nyilt összetüzésre kerülhet a sor köztük és az angolok közt.

A DARDANELLÁK OSTROMA.

Hir szerint az angolok csapatokat szállitottak partra a Dardanellák bejárata előtt és most már igazán megkezdődik a tengerszoros teljes ostroma. Minden áron Konstantinápolyt akarják bevenni, amiben azonban ők maguk sem biznak valami nagyon és az egész ostrom komédiát inkább azért rendezik, hogy Görögországnak és a többi Balkán államoknak kedvet adjanak a beleavatkozásra, mert azok mind éhesek Konstantinápolyra, és a török birodalom egyes részeire. A halak azonban nem akarják az angol horgot bevenni és valószinüleg még jó ideig semlegesek maradnak a kis déli államok.

MEGINT EZ AZ ORSZÁG.

Megint Amerika játszotta az elmult héten a legszánalmasabb szerepet az egész világon. Válaszoltak a külügyminisztériumból Németorszag jegyzékére, amelyben kérdőre vonták őket, hogy ellenségesek-e vagy semlegesek-e, s erre a jegyzékre a mi bohócz külügyminiszterünk olyan választ adott, amelyből világosan kiérthette mindenki, hogy ez az ország nem egyéb, mint Anglia uszályhordozója. Hiszen ha csak félig-meddig semlegesek akarnának maradni, akkor nem türnék meg, hogy egyes angol szolgálatban álló lapok állandóan a mellett izgassanak, hogy avatkozzék be Amerika a háboruba mi ellenünk. Meg bánja ezeket a dolgokat valaki.

A MUSZKÁNAK PÉNZ KELL.

Az oroszok, akiket évszázadokon át kizsarolták a saját uralkodóházuk, most teljesen pénz nélkül állanak a háboru további folytatásához és a szövetségeseiket állandóan ujabb kölcsönökért zaklatják s valósággal pióca módon zsarolják az angolokat. Most az angolok gondoltak egy merészet és Amerikához utasitották az oroszokat, amivel, hogy ez az ország semleges, hát természetesen siettek Oroszországnak milliárdokat kölcsönözni, hogy segitsenek leverni bennünket. — Igaz, hogy az amerikaiak kiveszik ebből a részüket, mert a pénz legnagyobb része itt marad, hogy hadi felszerelést szállitsanak rajta.

ENGEDÜNK A ZOLASZOKNAK.

Az olasz zsarolásnak ugy látszik előbb-utóbb engedni fog Ausztria, mert nem akarhatják, hogy az áruló szövetséges hátba támadjon bennünket, ami végkép ellenünk döntené el a háboru sorsát.

Most az a hir kering jól értesült körökben, hogy Németország hajlandó a maga területéből engedni át valamit Ausztriának, ha Ausztria viszont az olaszok által kivánt részeket adja át a digóknak. Ez a hir nem teljes lehetetlen ugyan, de nem is nagyon valószinü, mert királyunk nemakar semmi ködülmények közt az Adria partjairól lemondani.

FÖLDRENGÉS OLASZORSZÁGBAN.

Olaszországban ismét rengett a föld és az olaszok valószinüleg ismét magukhoz fogmak térni a nagy harci lázból. Még az Isten is ellenük és a háborujuk ellen van, mert ha megtámadnának bennünket, olyan nagy beestelenség lenne, amilyenhez fogható nem volt a világban.

KILENC HAJÓ.

Az elmult héten csak kilenc hajót sülyesztettek el a német tengeralattiak, ellenben sikerült nekik egy angol tengeralatti hajót is elsülyeszteni. Most hetenként két uj vizalattijárót épitenek a németek és mind több veszedelmet hoznak az angol hajózásra.

NEM KELL AMERIKA KÖZVETITÉSE.

Mindenki, Amerika is azt hitte, hogy ha a nagy hare véget ér és a küzdő nemzetek fáradtan hagyják abba a véres verekedést, Amerikának és Wilson elnöknek jut az a nagyszerü szerepe, hogy a békét közvetitse, mint Rooseveltnek a Japán-orosz háboru idején. Előre lehetett látni, hogy Amerika pártoskodó állásponja semmi jót nem szül és az ál semlegesség már meg is hozta a gyümölcsét, mert a német sajtó egybehangzóan azt jelenti, hogy a német népnek nem kell Amerika közvetitése, ha a békéről szó lehet, mert nem bizik ennek az országnak a pártatlanságába. A németeknek igazuk van és ezt a fárizeus országot több szégyen is fogja még ennél érni a háboru befejezése után.

AZ ERŐ EGÉSZSÉG!

Az egészség készpénz!

A gyenge, erőtlen és beteges emberek, tehát, akik munka nélkül nyomorognak, vegyenek

ROTH CHINA VASAS BORT

mely rövid idő alatt ĉleterős, munkaképes emberekké teszi őket!

A LEGGYENGÉBB IS VALÓSAGOS ATHLÉTA LESZ!

3 üveg $2.00

Róth Sámuel "Megváltó" Gyógyszertára

125 Ave. A, Cor. 8th Street, Dept C NEW YORK,

BARÁTAIMHOZ!

Vásároljon italokat tőlem a

kékre festett szalonból.

Pénzt takarit meg, mert én fizetem az express költséget és felelősség mellett minden rendelést pontosan eszközlök

JOHN BOJUSS

P. O. B. 248

POCAHONTAS, Va.

HAJÓJEGYET

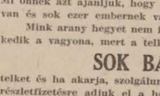

vegyetek nálam.

Szivesen utba igazitlak bennetket és utra valóul ellát

DAVID NEVY

VINTONDALE, PA.

az összes vonalak ügynöke.

ITT AZ ALKALOM

MELLÉKJÖVEDELEMRE TENNI SZERT

Szeretnénk olyan bányászokat kapni

Aki ismertesse a mi JAVITOTT

"ZAR" CARBIDE PIT LÁMPÁINKAT

És szivesen FIZETÜNK ANNAK ISMERTETÉSÉÉRT

Jól tudjuk, hogy a bányász csak ugy ismerheti meg jól a lámpát, ha látja azt égni. A bányász látni akarja, hogy a viz-étető hogyan dolgozik. Látnia kell, hogy az égő jó-e a bányász lámpán. Látnia kell, hogy a lámpa erős-e, hogy nem-e nehéz és hogy könnyen kezelhető.

A javitott "ZAR" bányászlámpa mindezen követelményeknek megfelel. Mi ezt jól tudjuk, de Önök nem tudják. Ha önök meglátják a lámpát, akkor megismerik.

Ezért szeretnénk, ha valaki használná és megmutatná másnak is a mi javitott "ZAR" lámpánkat az Ön bányájában. Szeretnénk, ha Ön használná és ismertetné a mi JAVITOTT "ZAR" CARBIDE PIT lámpánkat.

Irjon nekünk a mi ajánlatunkért. Meglátja, hogy az tisztességes. Kereshet mellékesen egy kis pénzt anélkül, hogy munkáját elhanyagolná.

Irjon még ma.

JOHN SIMMONS COMPANY

97 Centre Street, New York, N. Y.

MINDIG VAN MUNKA

EGY RENDES GYARTELEPEN, NEM UGY MINT A BÁNYÁKBAN, AHOL KEVESET DOLGOZNAK.

TELEPEDJÉK MEG NEW YORK MELLETT

Mi önnek azt ajánljuk, hogy vegyen magának házhelyet LINCOLN-ban, N. J., ahol több óriási gyár van és sok ezer embernek van állandó munkája.

Mink arany hegyet nem igérünk Önnek, de az biztos, hogy ha Lincolnban vesz házhelyet, emelkedik a vagyona, mert a telkek ára mindig emelkedik.

SOK BÁNYÁSZ VETT MÁR TOLÜNK

telket és ha akarja, szolgálunk ezek nevével, ők megmondják, hogy milyen telkek ezek. Könnyü részletfizetésre adjuk el a házhelyeket, ugy, hogy mindenki vehet belőle.

EZ TALÁN AZ ÖN SZERENCSÉJE

ne fusson el mellette. Érdeklődjék, hogy milyen ölogről van szó, mert ezek a telkek nem pusztaságban, hanem egy nagy városban vannak, ahonnan New Yorkba villamos vasuton mehet.

IRJON FELVILÁGOSITASÉRT MÉG MA.

CAMEO REALTY COMPANY

132 Nassau Street New York, N. Y.

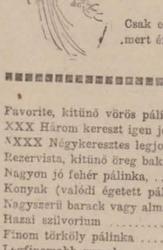

"Az angyalok is azt mondják odafenn az égbe,
Uram ezt a jó borivót, vegye kegyelmébe!"

IGEN ÁM, DE CSAK AZT, AKI KOMLÓSSY KÁROLYTÓL HOZATJA A JÓ BORT ÉS JÓ PÁLINKÁT!

IDE FIGYELJ BÁNYÁSZTESTVÉR!

Csak egyszer próbálj tőlem rendelni italt és mindig tőlem rendelsz, mert én többet adok olcsó pénzért, mint más üzlet drága pénzért.

Ezek a mi áraink

	GALLONONKÉNT				
Favorite, kitünő vörös pálinka	1.50				
XXX Három kereszt igen jó vörös pálinka	2.00				
XXXX Négykeresztes legjobb vörös pálinka	2.50				
Rezervista, kitünő öreg bakapálinka	3.50 (ez a legfinomabb ital.)				
Nagyon jó fehér pálinka,	1.75	2.50	3.50		
Konyak (valódi égetett pálinka)	2.00	2.50	3.50		
Nagyszerü barack vagy almapálinka	2.00	2.50	3.00		
Hazai szilvorium	2.50	3.50			
Finom törköly pálinka	1.50				
Legfinomabb rumok	2.00	2.50	3.00	3.50	4.50
Keménymagos pálinka (Miszisszeknek)	1.75	2.00	2.50	3.50	
Anizsmagos	2.00	3.00			
Tiszta finom tengeri pálinkák	2.00	2.50	3.00	3.50	
Tiszta finom gabonapálinkák	2.00	2.50	3.00	3.50	

RENDELJEN MOST!

S. S. KLINORDLINGER

KOMLÓSSY KAROLY

MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE.

968 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

-Tárca-

FIU!

Irta: **Sas Ede.**

1.

Az alkonyat éppen leereszkedőben volt, amikor a század visszaérkezett a faluba, amelyet pár nappal azelőtt hagyott el. Micsoda frissen fellobogó kedvvel, micsoda nótára dobogó szivvel indultak akkor előre! Mintha egészen pihenten, egyenesen hazulról kerekedtek volna fel — pedig az otthon olyan volt már számukra, mint valami álom, valami mese, ami régen volt, talán igaz se volt. Mintha nem is lettek volna hónapok óta tüzben, vagy, ami annál százszor rosszabb: vizben, sárban.... Akárcsak sima, kikövezett országuton mennének, ugy haladták a tccsogó pocsolyákon, a ragadós dágványon át, ami nagy darabokban tapad a bakancsra és még a kocsikereket is megköti. De bezzeg most, amikor hazafelé kellett megtenniök az utat! De hát miért? Eleinte hinne sem akarták, amikor megkapták a parancsot a visszavonulásra: hiszen épen olyan nagyszerüen benne voltak! Éppen akkor verték ki állásaikból az ellenséget, mely bomlottul menekült előlük, már aki nem tartotta fel kétségbeesve a tenyerét, hogy pardont kérjen a nyomorult életének. De hát a vezérek tudják, mit csinálnak! Az emberélet nálunk még a háboruban is drága: az ellenség veszedelmes tulerőven tör előre, nem szabad a biztos halál torkába küldeni a vitézeket. Majd ha erősitést kapunk, folytathatjuk a megkezdett munkát: addig hát meg kell fékezni a huszáros virtust, még ha bakaszivben dobog is. Vonuljunk hát csak szépen visszafelé, fiuk! Mindössze arra szoritsunk időt, hogy illő módon eltemessük a kapitány urat, aki a roham élén, egyik kezében kard, másikban pisztoly, dicsőségesen elesett....

Rába Jajos főhadnagy, aki a kapitány halálával a század parancsnokságát átvette: jelt adott a visszavonulásra. S az idő is mintha fokozni akarta volna a vitézek szörnyü szivbeli elkeseredését, megeredt az a cudar, átokverte eső, lesállott a felhőkben burkolózott hegyek közé a tüszilánkos köd, ami rosszabb, mint a legádázabb ellenség. Bizony, mióta a hadjárat tart, sohase vittek véghez ilyen mérges káromkodást a legények. S az a kilátás sem tudta őket megvigasztalni, hogy az éjszakát nem a szabadban, a lucsokban, hanem födél alatt fogják eltölteni....

II.

A falucska ugyancsak magán viselte kezenyomát az ellenségnek, mely ott pár napig mulatott, mig aztán a mieink kiverték. Áldott békeidőn sem virágzott ott valami vidám, mosolygó élet: a szegénység maga volt a falu, az alacsony viskóiban meglapuló, élni sem merő alázatos Szegénység. Hát még most, amikor a nyomoruságnak a háboru szörnye is segitett! A vihar kicsavarja a szálfát, de megkiméli a füszálat: a háborn a viharnál is kiméletlenebb. Találhat magának kivánatosabb prédát: ragyogó városokat, pazar kastélyokat, büszke dómokat tehet egyenlővé a földdel, de réktelen dühében a nyomoruság fészkeinek is nekiront. Mikor a hosszu, görbe utcasorok néptelen csendjében végig huzódtak a vitézek, mindenfelé üresen terpeszkedtek az udvarok, elhagyottan gunynyasztottak a házak: mindenfelé csupa gránát-fölgyujtotta kormos romhalom. Ami talán még szomorubb képe a pusztulásnak, mint egy-egy kastély düledéke. Oh, mert mennyivel több vagyon pusztul el a szegénynek, a maga kunyhójában, mint a gazdagnak a maga palotájában!

A főhadnagy megtett minden intézkedést, amit csak az óvatosság parancsolt. Az előőrsök vonuljanak ki jó messzire, nehogy valami gonosz meglepetés érhesse őket éjnek idején. Tiszttársai a korcsmába vonultak, maga a minapi szállását akarta felkeresni, a helység egyetlen, jobb módu asszonyánál, akit nem birt riasztani odvából semmiféle ellenség: ott született, ott érje a halál is, ahogy Isten ő szent felsége rendeli. Az ő házikójában nagyszerü szállást talált a főhadnagy, — igaz, hogy hónapokkal azelőtt, odahaza, pompás köruti lakása ezer kényelme közepette, ingyen sem hitte volna el, hogy ő, az előkelő részvénytársaság főhivatalnoka, valamikor fejedelmi szállásnak tartson egy ilyen szobát, egy ilyen ágyat.

Még be se tette a lábát az udvarra, jött elébe a háziasszony.

— Főhadnagy ur kérem, ma nem foglalhatja el a régi szobáját.

— Miért nem, Gyáliesné?

— Mert a gyárigazgatóné van benne.

— Kollárné!

— Igen. A telepet megrohanta, elpusztitotta az ellenség. A szegény asszony épen hogy az utolsó pillanatban birt elmenekülni. A nagy ijedtségtől aztán korábban rájött a nehéz óra....A szekérről is ugy szedték le. Már két órája, hogy gyötrődik.

Rába Jajos ismerte a gyárigazgatónét. Néhány héttel ezelőtt volt a telepen besállásolva. A férj, az igazgató, nem volt idehaza: az is hadba vonult, ott fenn csatázik valahol Orosz-Lengyelországban. S a fiatal, szép, törékeny asszonyka, akinek első, boldog anyaságát ugy feldulta a véres kataklizma, reszketve gondolt arra, talán nem is látja őt soha többé; s talán az ura sme látja őt, sem az eljövendőt, akinek megérkezését oly várva várták ujonnan rakott kis fészkükben, ahol a világtól eldugva, igazán egyedül laktak ifju boldogságukkal. S a főhadnagy elbeszélte neki, hogy ő is ilyen állapotban hagyta hátra a feleségét, akiről hetek óta nem hallott hirt, s akinek magáról sem tudott hirt adni. És iparkodtak megvigasztalni egymást: a leendő fiatal édes anya s a leendő fiatal apa....

— Jól van, Gyáliesné. Akkor felkeresem a tisztjeimet: majd csak szoritanak nekem egy kis helyet. Magát pedig igen kérem, viselje gondját a fiatal asszonynak. Amennyiben az itt most lenetséges: ne szenvedjen semmiben hiányt. Nagyon kérem, Gyáliesné.

III.

A tisztek már hozzáláttak a vacsorához a korcsmában, amelynek fele szintén leégett: az istállójában támasztott tüzet, vigyázatlanságból vagy gonosz akarattal, valami részeg kozák. A főhadnagy közibük telepedett és elmondta nekik az ujságot:

— Keresztelőt ülünk, fiuk, ha ugyan holnap még itt maradunk.

A keresztelőt persze nyomban előre megülték a meleg vacsorától! jobb kedvre derült bajtársak: ittak a születendő uj honpolgárra, hogy szerencsésen a világra jöjjön és nagyra nőjjön, amikor bizonyára derék vitéz válik belőle, amiért hogy épen it, a Hadisten ölében pillantja meg a napvilágot. Az örökvidám Kenéz hadnagy, aki egyre azt hajtogatta: — Meglássátok gyerekek, én bizonyosan a fübe harapok, hogy mindig ilyen kutya jókedvem van! — a bolondos jó fiu még rigmusos köszöntőt is mondott. Csak a mogorva öreg Gács főhadnagynak ütött fejébe szöget a dolog: ha az ellenség a deszkagyártó telepet is megszállotta, akkor hát nemcsak északról, de keletről is nyomakodik feléjük....

Résen legyenek azok az előőrsök!

Résen is voltak. Éppen hogy éjszakára befészkelték magukat a szalmába a tiszt urak, jöttek jelenteni:

— Itt az ellenség!

Magukkal is hoztak egy ijedt, előre tévedt portyázó tatárt. Nagy erővel jön maroknyi csapatunkra a muszka, többfelől is: ahogya zt Gács főhadnagy megmondta. Itt nyom bennünket, mint valami egérfogóban. Vissza, vissza, hogy elérjük az ezredet! Adjö, éjszakai nyugalom!

— Alarmirozzuk a legénységet! Föl! föl!

Rába ránézett Gács főhadnagyra azután összenézett tiszttársaival és szikrázott a szeme és gyujtott a pillantása. Egyszerre megértették, mit akar nekik mondani? Elvonuljanak innen, most? Mi történik akkor ezzel a szerencsétlen asszonnyal? Az aggodalom, a gyötrelem micsoda poklát állja ki, — nem: egyenesen a halála lesz, ha ujra beront a helységbe a vad, duló, állati horda!

— A keresztfiunkat itt hagyjuk, bajtársak?

A kis hadnagy adott rá visszhangot legelőször, leglekesebben:

— Soha biz azt, főhadnagy ur!

Rába folytatta:

— Ha jön az ellenség, elébe megyünk! Ide ugyan be nem teszi a lábát, amig élünk!

S pár perc mulva ott sorakozott a falu uteáján és megmozdult a nagy, fekete hegyek felé a pár órai álmából felvert legénység. Hire futott a fiuk között: hová mennek, miért fognak verekedni? A keresztfiát védi a század!

Távozás előtt Rába ráparancsolt a szolgájára:

— Te pedig elmégy Gyáliesnéhoz. Megmondod a tekintetes asszonynak: én üzenem nekik, hogy ne tartsanak semmitől. Semmitől! Azután ha bekövetkezik az az esemény: rögtön futsz hozzám a hirádással. Érted?

IV.

Azonban hamarosan megelevenedett a vitézek előtt a néma feketeség. Piff, paff, pattogott az előőrsök üzenetváltása: itt is, ott is felvillant a hegy oldalában egy-egy fénypont, nyomában a sziklavilág álmát fölverő dördülés, a mire a mieink a falu határában elterülő ritkás erdőcskéből felelgettek. A golyók ott kopogtak a fatörzseken: a Halál tapogatózása volt az a vak sötétségben: hol, kire tegye rá rettentő csontkezét?

Pithmallatkor bontakozott ki a kép: mekkora erővel tör rájuk az ellenség? Legalább négyszer anynyian lehettek, ha ugyan nem többen. És az éj tolvajleple alatt már egész közelükbe nyomultak: megszállották velük szemben a dombot. És egyszerre, amikor áttöri a homályt az első hajnalsugár: gyilkos tüzelést zuditottak a kis csapatra.

És ekkor — a főhadnagy megtámadta a dombtetőt.

Előre! Árokból, bokrok, fák mögül kiugranak a bakák. Ötszáz lépés futólépésben s akkor: Nieder! S földön fektükből megint egy sortüzet az ellenségre! Majd ismét néhány száz lépéssel előre, ott ujra sortüz! S aztán: Rohamra! Most már ne dolgozzon, csak a szurony! Rajta, rajta, fiuk!

A főhadnagy repült legelől. Egyik kezében kard, a másikban pisztoly, mint tegnap a százados csinálta. S már fenn vannak a dombtetőn, már látják, hogy menekül fedezékeiből a hallatlan vakmerőségtől megiradt ellenség. Ott már égre emelkednek a kegyelemkérő kezek. — de amoda még makacs a küzdelem. A főhadnagy oda akar rontani, amikor ütést érez a mellén. Megszédül, megbotlik, — leroskad a térdeire. Minden erejét megfesziti, hog y még egyszer felemelkedjék. Kiáltani akar, de valami forróság buggyan a torkába Csak a kezét emeli fel: egy pillanatig ugy áll ott, mint valami megmerevedett, néma, rettenetes vezényszó: Előre! Azután arccal zuhan végig a sáros, véres rögön....

V.

Az erdőszélen feküdt, szomoru, kopasz, vén fa alatt, amikor eszméletét vissza nyerte. Tiszttársai ott álottak melette. A kis hadnagy tartotta ölében a fejét:

— Tudod, hogy visszavertük, szétkergettük az ellenséget, pajtás?

És ott van a tiszti szolgája is: ebben a szempilalntásban érkezett s nagy sietségtől fuldokolvo, ragyogó arccal jelenti a derék legény:

— Főhadnagy ur, főhadnagy ur! Meg van a gyerek! Szép, egészséges fiu!

A sebesült felkapta a fejét:

— Fiu!

És akkor ugy rémlett: mintha valami csodás, valami földöntuli, halk, a szivdobogásnál is halkabb, melegebb hang sugná neki, hogy ezen a véres és szent éjszakán két uj élet támadt a földön....Egyik a halálszóró puskaropogás közepette, a másik messze, messze, a hová nem hat el a harci zaj, mégis egyre hallják azt a küzdőkért reszkető szivek. És az egyik élet világra jövetele felett ott őrködik ő; a másik felett bizonyára ott őrködik az a jó Isten....

Azután azt látta, hogy a hegy mögül kiemelkedik a napgolyó, véresen, tüzesen s aztán szétpattan, mint a shrapnell és millió és millió nap jár körülötte kavargó táncot. S ezt a vakitó, kápráztató fényességet egyszerre felváltja a legszörnyübb feketeség. Semmit se lát. Azt se látja már, hogy a kis hadnagy fölibe hajlik, aztán gyöngéden kihuzza alóla a karját és odafekteti a feyét a fatörzsre.... A hegyek közt még visszhangzik egy-egy puskalövés, amint a futó ellenség után küldenek a vitézek. A dombtetőn gyülekezőt fu a trombitás.

Robert H Davis
ÜGYVÉD
First State Bank épületében
6-os számu szoba.
ELDORADO, ILL.

Betegek figyelmébe
ajánljuk
Dr. BACKY GYULA
St. Lousi magyar orvos
ORVOSI KLINIKÁJÁT
1631 S. Broadway,
ST. LOUIS, MO.
Fekvő és fenjáró betegek
kezelése elvállaltatik.

Kossuthville város lesz

Aki jó és olcsó farmot akar venni és ott letelepedni, ahol már 120 magyar családnak van birtoka, ahol biztos jövője van, nemcsak a megélhetésre, de gyarapodásra is, az jöjjön a Kossuthville telepre. Bővebb felhilágositást ad

Holczer Mihály, telepitő
és Kossuthville telep vezetője
1246 CORPREW AVENUE
BRAMLETON, NORFOLK, Virginia

Richter Anchor Pain - Expeller
Óvakodjon az értéktelen utánzatoktól és követelje az eredeti Richter Anchor Pain Expellert, a horgony védjegygyel, mint a mellékelt kép is mutatja. 25 és 50 cent minden gyógyszertárban, vagy egyenesen tőlünk
F. Ad. Richter & Co.
74--80 Washington Street.
NEW YORK, N. Y.

VEGYEN ITALT
ott, ahol a legjobbat kapja a pénzért.
A mi $2.50 és $3.00-os whiskeinket és borunkat semmi sem mulja felül. — Csak egyszer próbáljon tőlünk italt venni.
T. J. CALLET
VINTONDALE, PA.

HELYI KÉPVISELŐINK

Alábbi helyi tudósitóink fel vannak jogositva pénzt felvenni:

Tüdő András ur, Mt. Carmel, Pa.
Horváth József ur, Kulpmont, Pa.
Képes András ur, Cranberry Hill, Pa.
Louker János ur, Freeland, Pa.
Varga Péter ur, Drifton, Pa.
Koszkolics Vince ur, Scotch Hill, Pa.
Koszkolic sJános ur, Hazleton, Pa.
Erdőssy Márton ur, MsAdoo Pa.
Gyuricsek István ur, Nesquehoning, Pa.
Hudzik István ur, Frostburg, Pa
Kuttor János ur, Glamorgan és vidékén.
Vláz Sándor ur, Ward, W. Va.
Fürjes Lajos ur, Crescent, O.
Vági Gábor ur, Whitmans Creek, Va.
Egri János ur, Mocanaqua, Pa.
Katócs Sándor ur, Shickshinny, Pa.
Wash Antal ur, Red Jacket, W. Va és vidékén.
Boyer Mihály ur, Majestic, Ky. és vidékén
Veréb Mihály ur, Ethel, W. Va.
Tóth Gusztáv ur, Arcoma W. Va
Gombos Vilmos ur, Mammoth, W.Va.
Varga Miklós ur, Coma, W. Va.
Meleg Lajos ur, Bruceton, Pa.
Mészáros György ur, Hutchinson, W. Va.
Kovács Kálmán ur, [illegible]naco, W.Va
Basky György ur, Berlin, W. Va.
Ivancso János ur, United, W. Va.
Lajtner Miklós ur, Marting, W. Va és vidékén.
Hordós József ur, Glen Jean, W. Va és vidékén.
Kököresény György ur, Red Star, W Va. és környékén.
Deák Pál ur, Darryhale, W. Va. és vidékén.
Nagy András ur, Sun, W. Va. és vidékén.
Varga Miklós ur, Oswald, W. Va. és vidékén.
Benkó János ur, Stanford, W. Va. és vidékén.
Szabó József ur, McAlpin, W. Va. és vidékén.
Rusztin Márton ur, Hot Coal, W. Va
Antal János ur, West Raleigh, W. Va. és környékén.
Warga György ur, Tomkins Cove, N. Y. és vidékén.
Baki Imre ur, Nettleton, Pa.
McDowell County National Bank, Welch, W. Va.
Augustin Károly ur, Puritan, Pa.
Stepán Mihály ur, Kingston, W. Va.
Pavlicsák Mihály ur, a 35-ösön, Scalp Level, Pa.
Br. Géresy Ferenc ur, Kingston, Pa.
Farkas István ur, a 37-esen, Scalp Level, Pa.
Ondó József ur, Lanark ,W. Va. és vidékén.
Király Lajos ur, Monitor, W. Va.
Kranyik András ur. Westville, O.
Csatlós Endre ur, Clinton, Ind.
Nagy Ferenc ur, Logan, W Va.
Pavlicsák Miklós ur, Windber, Pa.
Boyer Mózes ur a Gary bányatelepeken lapunkat minden tekintetben képviseli.
Görbe Gábor ur, 38 Seanor, Pa.
Kondor G. ur, Scalp-Level, Pa.
Papp Sándor ur, Scalp-Level 30, Pa.
TóthF. János ur, Windber, Pa.
Habos István testvér, Wevaco, W. Va
Szücs Imre bajtárs, Mt. Hope, W. Va.
Erdélyi Márton testvér Marianna, Pa.
MÁTÉ KÁROLY testvér lapunkat Iselinben és vidékén, Pa. minden tekintetben képviseli és joga van a lap részére előfizetési pénzt felvenni.
Gribóczky Lajos bajtárs, Vintondale,
Stefán József bajtárs, Luzerna Mines, Pa.
Majoros András testvér, Clymer, Pa.
Dahyikó János és Zsitny Sándor bajtársak, Sagamore, Pa.
Román Mátyás és Fodor Károly bajtársak, Rossiter, Pa.
Szalár István bajtárs, Westland, Pa.
Tőzsér János és Németh István testvérek, Daistytown, Pa.
Yenturics József bajtárs, Mollenauer, Pa.
Vincze Lajos bajtárs, Tams, W. Va.
Muller Ferenc, Springfield, Ill.
Timkó Géza, Oakdale, Pa.
Palágyi Károly, Poston, O.
Nagy Lajos, The Plains, O.
Szabó Dávid, Murray City, O.
Józan József, Terre Haute, Ind.
Puskár János, Greenburg, Pa.
Bodnár János, United, Pa.
Visnyai Ferenc, Lemont Furnace, Pa.
Fülöp János, Mt. Bradock, Pa.
Repászky Lajos, Uniontown, Pa.
Gemeiner István, Shelburn, Ind.
Borotva István, Universal, Ind.
Zöld Mihály, Auburn, Ill.
Bartók István, Pawnee, Ill.
Nagy János, Wasson, Ill.
Varga Gyula, Muddy, Ill.
Miklósik Pál testvér, Edri, Pa.
Németh Mihály bajtárs, New Alexandria, Pa.
Miklósik Pál testvér, Edri, Pa.

JAMES B. LEWIS
ÜGYVÉD
HARRISBURG, ILLINOIS.
Nagy gyakorlata van peres ügyekben
Különös nagy figyelmet forditok a baleset, sérülés, stb. ügyekre.

South Bend óra, jég között fagyasztva. Pontos időmutató.

Bair Bros
Harrisburg, Ill.
a legjobb hely az államban, ahol ÓRÁT, JEGYGYÜRÜT, ÉS EGYÉB ÉKSZERT VÁSÁROLHAT.
Az üzletünk a North Side Square-on van, közvetlenül a National Bank mellett.

Legjobb a National Bank
MI AZT HISSZÜK, HOGY A MUNKÁSEMBEREK KERESMÉNYÉNEK BIZTOS HELYEN KELL LENNI, A MI JELSZAVUNK TEHÁT
BIZTONSÁG AZ ELSŐ
A MI BANKUNK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK KORMÁNYA ELLENŐRZI, A KIK NAGY BIZTOSITÉK ALÁ VANNAK HELYEZVE
FELHIVJUK ÖNT, HOGY NYISSON NÁLUNK TAKARÉKBETÉTET
BIZTONSÁGBAN LESZ A PÉNZE ÉS 3% KAMATOT KAP.
FIRST NATIONAL BANK
COEBURN, VA.

MINDEN EGYES PÉNZKÜLDEMÉNYÉRT JÓTÁLLUNK.
A mai válságos időkben, amikor hazánkban a megélhetés ötszörösen megdrágult, de főleg a pénz máma nagyon kevés otthon, igy mindenkinek, aki csak teheti, kötelessége az otthon maradt családját, mint szeretteit, ahogy csak birja, segiteni.
Hogy a virginiai magyarságnak minél jobban könnythessünk, a hazai posta hatósággal oly összeköttetést létesitettünk, hogy mi minden egyes centért, amely miáltalunk lesz küldve haza, jótállunk és érte a legnagyobb felelősséget vállalunk.
PÉNZKÜLDÉS A LEGOLCSÓBB ÁRAK SZERINT
PÉNZKÜLDŐ IVÉRT. IRJON MÉG MA
KÖZJEGYZŐI és jogi, mint katonai ügyeket szakszerüen elintézünk. Meghatalmazásokat, szerződéseket, kötelezvényeket, valamint minden fajta okmányokat kiállitunk és konzuli hitelesitéssel ellátunk.
EGYEDÜLI ILYFAJTA IRODA VIRGINIA ÁLLAMBAN
Hosszas évi müködésünk ezen a vidéken mindenkinek teljes biztositékot nyujt arra, hogy mindnyájan a legnagyobb bizalommal fordulhatnak hozzánk.
ELVÜNK: PONTOS ÉS BECSÜLETES KISZOLGÁLÁS.
Tanácscsal mindenkinek ingyen szolgálunk.
Pontos cim:
CSÁSZÁR, VASS és TÁRSA
Bondtown, Virginia.

Az Elkhorn Liquor Co.
A LEGJOBB ITALOK LEGNAGYOBB RAKTÁRA
Pocahontas, Va.

A LEGJOBB KISZOLGÁLÁSBAN, A LEGOLCSÓBB ÁRAKBAN MI RÉSZESITJÜK A MAGYAROKAT.
Fizetjük minden egy gallonos rendelésnél a szállitást egész 200 mértföld távolságra.
MINDEN NÉGY GALLONOS RENDELÉSNÉL, MELYNEK ÉRTÉKE LEGALÁBB 10 DOLLÁR, EGY FÉL GALLON AJÁNDÉK WHISKEYT ADUNK.
Küldje hozzánk rendelését, vagy keressen fel bennünket személyesen, ha a városban időzik kérjük honfitársaink szives pártfogását.

ITALAINK ÁRJEGYZÉKE.

Vörös gabona pálinka gallonja	$2.00	$2.50	3.00	4.00	5.00	
Fehér gabona pálinka gallonja		$2.00	2.50	3.00	4.00	
Alma pálinka gallonja		$2.00	2.50	3.00	4.00	
Barack pálinka gallonja		$3.00	4.00	5.00		
Borovicska gallonja		$2.00	2.50	3.00	4.00	
Legfinomabb tea rum gallonja		2.50	3.00	4.00		
Tengeri (Corn pálinka) gallonja		$2.00	2.50	3.00	4.00	
Tiszta erős finom alkohol (spiritusz)		$3.00	4.00			
Törköly pálinka gallonja		$2.50	3.00	4.00		
Slivovicz gallonja		$2.50	3.00	4.00		
Édes és savanyu borok gallonja		$2.00	2.50	3.00	4.00	

UGY A FENT EMLITETT ITALOK, MINT HAZAI IMPORTÁLT ÁRUK, PÁLINKÁK ÉS BOROK PECSÉTELT ÜVEGEKBEN IS KAPHATÓK.
Kis üveg sör a legfinomabb Hoster sörből 3 tucatos láda $3.00
Ugyanez tiz tucatos nagy hordóval $10.00
Nagy üveg sörök ára 2 tucatos ládákban ládánként ......$ 3.50
Nagy hat tucatos hordó finom nagy üveg sör (Hoster) ..$10.00
Esztendők óta szolgáljuk a magyarokat becsülettel, önt is tisztességesen kiszolgáljuk, ha tőlünk rendeli az italait.
MARKÓ JÓZSEF, segédüzletvezető.
ELKHORN LIQUOR COMPANY
P. O. BOX 57 POCAHONTAS, VA.
FIGYELMEZTETJÜK a West Virginiában lakó magyar bányászokat, hogy a táskára ragasztott cédulát nem szabad levenni, ha italt visznek, mert ha ezt nem találják a csomagon, akkor 100 dollár és 6 hatvi börtön a büntetés rajta kapás esetén.

Amerikából Budapestre.

Megemlékeztünk már azokról a kaladokról, melyeken egy 27 éves fiatal ember, dr. Popper László, a minneapolisi First National Bank foreign departmentjének volt vezetője ment keresztül, aki a legkalandosabb uton érkezett meg Budapestre, hogy a katonasághoz bevonuljon.

Dr. Popper, akinek utazása január 2-től február 3-ig tartott, három és fél év óta élt kint Minneapolisban és mikor a világháboru kitört, betegen feküdt egy szanatoriumban és igy nem tudott visszatérni Magyarországba. Mikor azonban az amerikai angol lapok rémhirekkel teltek meg és már azt irták, hogy az oroszok 65 mértföldnyire vannak Budapesttől, elhatározta, hogy bármi uton módon, de hazatér.

Tudvalevően az Egyesült Államokban október közepe óta csak amerikai és semleges állampolgár kap utlevelet az Európába való utazásra és az utlevelet a washingtoni külügyminiszteriumtól kell kérni. Egy magyar születésü amerikai állampolgár hajlandó volt utlevelet szerezni és aztán neki átengedni, de névtelen feljelentés következtében a minneapolisi rendőrség elkobozta az utlevelet és "barátságosan" figyelmeztette Poppert, hogy ha hamis utlevéllel próbál utazni, letartóztatják és legjobb esetben másfél évi fegyházra (federal prison) itélik, aki pedig utlevelet szerez, hat évi fegyház büntetésre számithat.

Azóta Popeprt állandóan detektivek figyelték. Közben tudomására jutott, hogy a Norvég—Amerikai Hajózási Társulat kiad hajójegyeket utlevél nélkül is olyan személyeknek, akik személyesen kérik valamely skandináv nyelven a jegyet, jóhiszemüleg azt gondolván, hogy az illető norvég születésü. Tizennyolc napja volt Poppernek a norvég óceánjáró elindulásáig és ezalatt éjejl-nappal norvégül tanult. Németül, franciául, angolul és spanyolul perfektül beszél; sikerült annyit elsajátitani a különben sem nehéz norvég nyelvből, hogy norvég nyelven jegyet kérhetett Bergenbe, Martin Larsen néven és a feltett kérdésekre norvégül felelhetett.

— Ezután valóságos hadi tervet kellett kieszelnem — 'beszéli dr. Popper, — hogy az angol hatóságokat kijátszhassam. Elkészitettem a Larsen család egész genealógiáját, saját életrajzomat; egy norvég ismerősömtől érdeklődtem a norvég viszonyok felől és egy ottani nagy halász cégtől kaptam Bergenbe ajánlatot, hogy Mr. Martin Larsent támogassák abbeli törekvésében, hogy ujabb üzleti összeköttetéseket keressen Norvégiában. Névjegyeket nyomattam, fehérnemümből a monogrammot kivágtam és M. L. monogrammot varrtam beléjük, órámra rágraviroztattam az M. L. betüket, barátaimmal leveleket irattam magamnak Martin Larsen névre, sőt még hölgy ismerőseimmel is irattam e névre teljesen magánjellegü leveleket. Egy jóbarátommal próbákat tartottam, hogy miként fogok viselkedni az angol tiszttel szemben, a ki megvizsgál és meglehetősen nehéz volt a legbonyolultabb családi viszonyokat, melyeket barátom segitségével állitottam össze, annyira betanulni, hogy akadályozás nélkül gyors válaszokat adhassak.

Különösen azzal volt sok bajom, hogy barna és alacsony termetü vagyok, mig a norvégeg mind szőkék és meglehetős magasak. Kitaláltam tehát, hogy atyám kanadai francia nőt vett el feleségül és franciás angol kiejtésem ennek be bizonyitására nagy hasznomra volt.

Január elsején egy jóbarátom kézi podgyászomat behelyezte egy kupéba, én pedig feltürt gallérral — mert tudtam, hogy álalndóan figyelnek a detektivek — beugrottam az utolsó pillanatban ebbe a kupéba. New Yorkban a norvég hajós társaság ügynöke várt és összegyüjtötteaz utasokat. Körülbelől 650 különféle emberrel, halászokkal, napszámosokkal zsufoltak össze egy tteremben és másnap reggel, január 3-án beszálltam a Bergensfjord nevü gőzösre. Elindulásunk előtt a new yorki rendőrség detektivjei szálltak a fedélzetre és utlevél reviziót tartottak. Négy álruhás németet, kiknek hamisitott utlevelük volt, letartóztattak.

— Nekem nincs utlevelem, — szóltam a detektiveknek, mikor hozzám jöttek és miután ők csak azt akarták megakadályozni, hogy hamisitot utlevelekkel ne lehessen utazni, elfogadták feleletemet.

Sokat tartózkodtam a fedélzeten és észrevettem, hogy nagyon észak felé megyünk. Egy hajótiszt elmondotta, hogy a kanadai csapat szállitások utirányát kell megkerülni a hajónak. Elmondta még, hogy utóbbi időben gyakran szállitanak csapatokat Canadából Észak-Franciaországba és ezeket a hajókat angol hadihalók kisérik.

Január 11-én alig husz órányira voltunk Bergentől, mikor álmomból ágyu dörgés riasztott fel. A legszükségesebb ruha darabokat magamra kapkodtam és felszaladtam a fedélzetre. Gyönyörü napsütéses regeglben hajónktól 300 méterre egy hatalmas angol hadi-hajót pilalntottam meg. Tisztán láttam, hogy két bárkát eresztenek le róla és alig került bele pár percbe, a két bárka 24 matrózzal és 3 tisztel a eBrgenfjord-hoz érkezett. Az angol főtiszt a norvég kapitányhoz fordult és mutatta irásbeli parancsát, hogy e hajón utazó Spiro nevü utast, akiben németet kémet gyanusitanak, le kell tartóztatni. Hiába tiltakozott a nemzetközi jogra, a tiszt két szuronyos matróz kiséretében lement Spiro kabinjához, pár percig bent időzött és kivitték Spirot a kabinból, külön kabinba zárták, szuronyos ört állitva az ajtó elé. Most rá került a sor a többi utasra. Mindenkinek igazolnia kellet magát, keresztkérdések alá vetették az utasokat és tényleg 14 németet tartóztattak le, kik magy elszólták magukat és belezavarodtak a keresztkérdésekbe, vagy ügyetlenül hamisitott utlevelet mutattak az angol tisztnek. A vizsgálat erélyes hangon folyt és igen szigoru volt, de azért elég udvariasan bántak az emberrel.

— Mi a neve? — kérdezte tőlem az angol tiszt.

— Martin Larsen.

— Kérem az utlevelét.

— Nincs. Nekem azt mondták, hogy nem kell utlevél.

Igazoltam magamat az amerikai cég ajánlólevelével, de ez nem volt elég. Elvették levéltárcámat, elolvasták leveleimet, kikérdeztek a legjelentéktelenebb dolgokról és egy angol matróz Arendal város leirását kérdezte tőlem, minthogy azt adtam meg születési helyemül. Nyugodt hangon adtam meg a jól betanult válaszokat és az sem ijesztett meg, hogy kofefremet kikutatták, hisz már jó előre tele tömtem zsebeimet azokkal a levelekkel meg sürgönyökkel, melyek Martin Larsen névre szóltak. Háromnegyedórai vizsgálat után az angol tiszt mélyen a szemembe nézett, de azután azt mondta:

— It's perfectly all right sir, I thank you.

Megkönnyebbülten sóhajtottam fel, mikor hátat forditottak nekem és kimerülten lefeküdtem aludni.

Mily nagy volt meglepetésem, amikor felkelvén, szuronyos őrt látok ajtóm előt állni. Azt hittem, rá jöttek a csalásra, de kérdésemre a matróz értésemre adta, hogy az angol admirálitás parancsára Skóciába, Kirkwallba, az Orkney szigetekre visznek bennünket.

Éjjel érkeztünk a kikötőbe. Egy angol hadihajó kisért és egy másik vezette a hajót. Kanyargó, kigyószerü mozgásokkal érkeztünk meg. A kikötő előtt 15 angol hadihajót számláltam meg, a reflektorok után itélve. Egy barakkba vittek bennünket, hol más 6 holland, svéd és norvég hajó utasait találtuk. Már-már azt hittem, hogy itt kell bevárnom a háboru végét, de január 14-én az angol admiralitástól uj parancs érkezett és a Bergensfjord ujra utra kelt.

Az uton még három angol hadihajó állitotta meg a hajó'

Január 15-én érkeztünk meg Bergenbe. Onnan Krisztiánián és Kopenhágán keresztül Warnemünde német határállomásra érkeztem, ahol kétkedve és fejcsóválva fogadta a német tiszt az elbeszélésemet, de amikor kiderült, hogy a norvég halászok, holland kereskedők és spanyol naplopók mint német rezervisták leplezödtek le, akkor megrázta kezemet és szivből gratulált.

Kisült, hogy 64 német jött át velem a hajón, mint skandináv születésü, hamis utlevéllel és egyikünknek sem volt fogalmunk, hogy mit rejt az álruha.

Német bajtársaim elutaztak jelentkezni illetőségi helyükre, én meg a nővéremet látogattam meg, aki eBrlinben van férjnél és vele együtt folytattam utamat Pest felé.

Oderbergben a határrendőrség leszállittatott a vonatról nővéremmel együtt és nem voltam képes igazolni magamat, mert külsőm és irataim után itélve, Martin Larsen halkereskedő voltam Minneapolisból. Csacáig rendőrfedezettel mentem, ahol megfigyelő helyre vittek nővéremmel együtt. A csacai határrendőrség nem hitte el a történetemet, hanem táviratila fordult a pesti rendőrséghez, aho! azonban igazoltak és igy február 4-én Pestre érkeztem.

Dr. Popepr László már másnap jelentkezett a 11-ik pesti tüzérezrednél, hová rögtön berukkolt.

NE HALOGASSA A BAJT ÖN SE,

de gyógyitsa magát addig, a mig a baj el nem hatalmasodott szervezetén. Könnyen meggyógyulhat minden beteg, ha nem halasztja a megrendelést

máról holnap'a

de azonnal ir a Vörös Kereszt Patikának orvosságért. Mindazon btg férfi vagy nő, ki bármilyen szervezeti bajban: vértisztátlanságban vagy a vér rossz müködésében, vérszegénységben, idegbajban, hátgerinc vagy vesebajban, tartós fejfájásban, izgatottságban, vagy félő érzésben, erővesztésben, folyásban és magömlésben vagy gyomorbántalmakban szenved,

gyorsan segit

SATURNIN

"AZ ÉLETITAL"

amely gyógyszer már ezreken segitett és boldoggá tett. — 1 üveg $1.00, 3 üveg $2.50, 6 üveg $5.00. Postán üvegje 10 centtel több.

Mindig igy cimezze megrendelését:

Vörös Kereszt Patika

8901 BUCKEY ROAD,

CLEVELAND, O.

Rendelésével kérje a pompás szinnyomatu Panama csatornát ábrázoló falinaptárt ingyen.

ARANYER ellen a legjobb gyógyszer az **EX-PILES**

amely nemcsak egy időre szünteti meg a bántalmakat, hanem az arany eret örökre meggyógyitja. Ezt a világhirü orosságot ma már mindenki ismeri és ezrek áldják, akik már használták és akiket kigyógyitott a rettentő aranyérből. Minden operáció nélkül, teljesen kigyógyitja a bajt. Rendelje tehát meg mindenki, ki aranyértől szenved. Ára tégelyenként $1.50. Küldje be ez összeget és azonnal küldjük.

EX-PILES CO.

158 East 83rd St. New York, N. Y.

A háboru legendáiból.

A HADI MIMIKRI.

Aki egy kevéssé járatos a zoologiában, bizonyára tud arról, hogy egyes állatok, különösen rovarok, férgek, kigyók és halak sajátszerü alkalmazkodó képességgel birnak. Igy vannak állatok, a melyek ugyanazon vidék más állatait alakban, szinben, mozdulatban és magatartásban oly hiven utánozzák, hogy alig lehet megkülönböztetni őket amazoktól. Az utánzott állatok legtöbbnyire veszélyes fegyvereikkel, mérges voltukkal és visszataszitó külsejükkel tünnek ki, ugy hogy veszedelmes hirük óvja meg tulajdonképpen a külön védő fegyvert nélkülöző állatokat az utánzott állatoktól s más veszélyes ellenségeiktől. Vannak olyan állatok is, amelyek élettelen tárgyakhoz, legtöbbször falevelekhez, száraz ágakhoz, mohával benőtt kövekhez és vizi moszatokhoz hasonlitanak, olyan tárgyakhoz, amelyeknek körében élnek s melyeknek alakját magukra öltik. Ez a tulajdonságuk arra szolgál, hogy a létért való küzdelmben megóvja őket s megadja nekik azt a lehetőséget, hogy ellenségeik támadását kikerüljék. Ezeket az állatokat hivják mimkriknek.

A háboru efféle alkalmazkodásra kényszeritette az embereket is, hogy ekkép egyes csapatokat, hadiszereket stb. az ellenség kémlelő szeme elől elrejtsenek. A hadi mimikri, ahogy őket nevezhetnők, védőeszközei közé tartozik első sorban a szürke uniformis. Hosszu kisérletezések után állapodtak meg ebben a szinben, amely az országut porával és a köd szürkeségével épp oly összhangzásban van, mint a rétek és az erdők zöldjével, ugy, hogy az ilyen szürke csapat bizonyos távolságból alig különböztethető meg a környezetétől. Semmiféle más egyenruha szin nem közeliti meg a csukaszürke uniformis mimikri hatását. Sem az angol katona khaki szinü ruhája, sem az oroszok szürkészzöld, sem az uj francia egyenruhák kékesszürke szine nem hasonlitható ehhez a hatáshoz. Csak egy esetben nem óvja meg a csuka szürke egyenruha a viselőjét: a frissen hullott hó vakitó fehérjében. A ski-csapatokat ennélfogva fehér egyenruhával szerelik fel. Az osztrák-magyar hadsereg nagyszerü tapasztalatokat tett ezzel a Kárpátokban.

Valamint a katonákat, akként más hadi anyagot is igyekeznek a lehetőség szerint a környezettel összhangzásba hozni. A legjobb példát szolgáltatják erre a hadihajók, amelyeknek festése a tenger és az ég szinével harmonizál. Ami a tengeri csatában bevált, az a szárazföldi harcokban is alkalmazható. Az ágyuk, municiós kocsik, a tábori konyhák, pontonok autók, stb. lehetőleg mind a környezet szinéhez alkalmazkodnak. Még maguk a fegyverek is bizonyos mértékben ilyen szint kapnak, mert villogásuk különben könnyen elárulhatná a csapatokat. Ám ez a védő szin egymagában sokszor nem elegendő. Az ágyukat, főképp az aviatikusok, gyakran már messziről felismerik az alakjukról. Ennélfogva az ágyukat a lehetőséghez képest mélyen beássák a földbe, a tetejére hányják a kiásott földet, s még ágakat is tüznek fölébe, hogy az ágyuk állásait ily módon elrejtsék vagy holléte felől az ellenséget metévesszék. Lombok és ágak különösen nagyon kedveltek, mint hadi mimikri. Az eleség- és munició kocsikat, pontonokat, ágyukat stb. sürün telerakják velük, sőt még a lovakat is. Ha repülőgép közeledik a transzport nyugodtan megáll, a magasságból bizonyára kis erdőnek vagy ligetnek fog feltünni, a mely nem érdemel különösebb figyelmet.

Hasonló módon igyekeznek elvonni a figyelő szem látóköréből a lövőárkokat is, melyeket az ellenség elől olyképp maszkiroznak, hogy füvel benőtt földhányásnak látszanak.. Emlitést érdemelnek továbbá a kasirozott tehenek, a melyek szinleg békésen legelnek a réten, a valóságban azonban pompás megfigyelő helyek. Meg kell emliteni végül a maszkirozott őrségeket, megfigyelő helyeket s megismertük az első osztályu hadi mimikri főképviselőit, amelyek közé tartozik az is, amikor a mikor a mimikri abból áll, hogy a csapatok magának az ellenségnek a szinét, vagy egyébb tulajdonságait veszik fel. Ebbe a sorbatartoznak pl. az Emden negyedik kéménye, a mely ezt a hajót az ellenséges flotta hajóihoz tette hasonlóvá s ide tartozik a "szász sisak", a melylyel egy francia csapat szerelte fel magát az 1870-iki champigny-i csatában, hogy a württembergiekben azt a hitet keltse, mintha a Le Plantból előnyomuló szász csapatok volnának. A württembergiek bele is estek volna a csapdába, de a mikor a "szászok" közelebb értek, hosszu köpenyeik alól kilátszottak a piros nadrágok, eltünt a mimikri hatás és heves gyorstüzelés kényszeritette menekülésre a cseltevőket. Legvégül meg kell még emliteni, hogy a hadi mimikri nem csupán látható hatásokra szoritkozik, hanem az ellenfél vezényszavaival és kürtjeleivel is megtéveszteni igyekszik az ellenséget.

BESZÉLGETÉS HINDENBURGGAL.

A new yorki Times levelezője, aki nem régiben megintervjuvolta Hindenburg tábornagyot, a kiváló hadvezérről még ezeket irja:

Hindenburg tábornagyot a maga szürke köpenyegében, marcona bajuszávan inkább selfmademannak néztem. Irodájának környezete, a kéznél levő telefonok, a mindenütt az asztalon fekvő jelentések megerősitették ezt a benyomást. Hindenburg a kimeritő hivatalos adatoknak megfelelő jelentést adott nekem. Kérdésemre, hogy mi várható a jövőben, igy válaszolt:

— Nem vagyok próféta.

Arra a kérdésemre, hogy ha keleten eldől a hare, a nyugati haretérre fog-e menni, nevetve válaszolta:

— Nem árulhatok el olyan katonai titkokat, amelyeket magam sem ismereke. Még azért sem, hogy az ön olvasóinak kedvére cselekedjem.

Dr Emil Elder
FOGORVOS
A New Michell épületében
ELDORADO, ILL.

Dr C. L. Garris
ORVOS
Éjjel-nappal rendelkezésre áll
Iroda: a Michell Blockbenn
Independent Phone No. 124
ELDORADO, ILL.

$20.50 helyett INGYEN **Használja ki az alkalmat 30 ajándéktárgy** **Csak $5.25 INGYEN**

$17.50-es VALÓDI 14 KARÁTOS TELITETT-ARANY ÓRA CSAK AZ ÓRA 20 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL VAN. **$5.25**

Mivel mi nagy mennyiségben egyenesen a gyártól vesszük, módunkban van ezeket az órákat ily olcsón adni.

Akik az órát megrendelik, **teljesen ingyen kapnak 30 értékes ajándékot**, u. m. egy 36 órás ébresztő órát, egy finom messzelátót, egy jó zsebkést, 5 rekeszesz férfi tárcát, egy 14 karátos arany pennás töltő tollat, német-ezüst diszitéssel, aranyozott fülbevalót, pisztoly-pipát, férfi vagy női gyürüt, nyitható szivecskét, amerikai-arany óraláncot, aranyozott keresztet, egy gyönyörü zsebkést, egy finom angol acél beretvát, 2 szép kézelő gombot, értékes nyakkendő tüt, nyakkendő csipőt és hat gyönyörü női tüt.

Ha nem férfi órát akar, ugy kaphat egy gyönyörü női karperecet egy szép pontos járásu órával. A karperec és az óra benne 14 karátos telitett arany, huszéves jótállással. A tőlünk vett órákat teljesen ingyen javitjuk, vagy azokért ujat adunk. Rendelje meg ezt a gyönyörü sok holmit és **küldje be rendelését azonnal 25 cent bélyeggel és mi azonnal küldjük az órát és a 30 nagyszerü ajándékot.** A szállitásért 50 centet számitunk.

Cimezze rendelését igy:

American Commercial House Dept. MG. **5 Beekman Str., New York, N. Y.**

Riadó a magyar néphez.

Irta: **KISS MÓZES.**

Véreim, Magyarok! hujh! hujh! rajta! rajta!
Határunk kapuin sok a muszka-fajta.
Alföldünk kenyerét, Tokajunk jó borát
Szeretné magának és Budán megülni
A Magyar nép torát.
Hujh! hujh! rajta! rajta!
Négy folyamunk zugja, ősz Gellértünk vallja:
E föld a Magyarok édes szülőanyja.
Világverő Etel, Bendeguz és Árpád
Sok-sok véren vették, az utód sok vérrel
Fizette az árát.
Hujh! hujh! rajta! rajta!
Várjuk mig falvaink, városaink égnek?
A halálorditás mig feltör az égnek;?
Várjuk, mig szép nőink s lányunk meggyalázza?
Csecsemőt, öreget e bestia fajta
A mig kardra hányja?
Hujh! hujh! rajta! rajta!
A gyáva nyul szalad, a tigris szembe száll,
A kölykeit rejtő sürü vadbozótnál....
Véreim, ti gyáva kis nyulak volnátok?....
A sirban megfordul, az egekben vért sir
Dicsöült apátok.
Hujh! hujh! rajta! rajta!
Tigris, veszett tigris vagyunk mi most, rajta!..
Mig határ-kapunkban áll egy muszka-fajta.
Lobogót ragyogót ide a kezembe!
— Hetven év nem idő, — Véreim, utánnam!
A nagy küzdelembe
Hujh, hujh! üsd! vágd! rajta!

SZÉGYELJE MAGÁT!

HA PANASZKODIK

gyomor, vese, máj, vér vagy más belső bajról, székrekedésről

Nem ismeri az ALBA-LAX ?

FEHÉR FODORMENTA CUKORKÁT

Mely biztos és kellemes gyógyszer minden emésztési zavar ellen.

RENDBEN TARTJA A BELSŐ SZERVEKET! HATÁSA FELÜLMUL MINDEN EDDIGI SZERT

EGYFORMÁN JÓ FELNŐTTNEK ÉS GYERMEKNEK.

Kapható minden gyógyszertárban vagy küldjön be 25 centet egy dobozért és mi azonnal küldjük önnek

ALBA REMEDY COMPANY

1261 Park Ave., New York

G. DORSCH kötszerész

728 LEXINGTON AVE., NEW YORK.

SÉRVKÖTŐK, KÖTSZEREK, MANKÓK, MÜLÁBAK ÉS GUMMIHARISNYÁK.

Mérsékelt árak. Minden munkánkért jótállunk. KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET

Katz Mandel, a hős.

Az élet nagy komédiájából, a harcok csodálatos krónikájából láttam minap egy bámulatos képet.

A generális előtt állott egy igénytelen, közönséges zugsführer. A fényes kávéház tele volt tisztekkel, önkéntesekkel, kik kiváncsian, várakozóan fogták körül őket.

A generális megdicséri a zugsführert, örömmel, csillogó szemekkel néz rá, megveregeti a vállát s kezet fog vele. Megvártam csendben, csodálkozva, mig vége volt a nagy kitüntetésnek, s azután természetesen igyekeztem meg tudni a csodálatos eset előjátékát.

Katz Mandel késmárki kereskedő, a hires zugsführer, a Máramarosszigeten állomásozó 85. közös gyalogezr dben szolgál. Nagyszakállu, alacsony, gyenge kis ember s tipusa a felvidéki zsidó kereskedőnek.

Fáradtan, lassan beszéli el hőstettét, révetegül, idegenül néz körül, ha a szavain valaki csodálkozik. eNgyvenhárom embere volt s ezzel a kis csapattal kellett az ellenség által megszállott magaslatot elfoglalnia. Katz Mandel tudta, hogy a paranes mit jelent s hogy a magaslatot nyilt harcban nem keritheti hatalmába. Katz Mandel alig birta gyenge, satnya kis testét vonszolni, de neki előre kellett mennie. Előtte csak a domb, a cél lebegett, lihegő, hörgő mellel vánszorgott előre. Praktikus agya rögtön látta, hogy egyenesen, szépen felmászni nem lehet felmászni a magaslatra, mikor ott erős ellenség van; megkerülni, körülfogni sem lehet a dombot ily kevés emberrel.

Tudta, hogy hol van az ellenség vezérkara és csapatával egyenesen arra tartott, be az ellenség szivébe, mintha megakarná adni magát. Katz Mandel megmagyarázta a kürtösnek, hogy ha ő fütyül, akkor rohamra fujjon. Katz Mandel hamar keresztül látta a helyzetet, tudta, hogy menekülés alig van, de ha meg kell halnia, legalább hasznára lesz hazájának.

A köd leple alatt sikerült az ellenséghez férkőznie, de ezzel nem volt megelégedve és direkt beékelte magát az ellenség közepébe, ugy, hogy anélkül hogy meglátták volna őt, körül voltak fogva. Az oláh fiuk elszörnyedve nézték hogy mit csinál vezetőjük s csurgó verejtékkel, tántorgó léptekkel követték.

Katz Mandel elől lefeküdt a hóba s kéjes örömmel látta, hogy elérte célját: a pislogó tüz mellett ült egy csomó tiszt, a haza ellenségei. Most már nem sajnálta az életét s azt a sok fáradtságot, a mit végig szenvedett. Tudta, hogy élete nem volt hiába való, s hogy halála is drága lesz. Az oláh fiuk egymásután vágódtak le mellette, mint a meglőtt, agyonkinzott vadak, de a mint sas-szemük észrevette, hogy miről van szó, csillogó szemmel rögtön a fegyverhez kaptak. Alig volt kétszáz lépésre a kis scapat a tüztől, mikor adott jelre a regyverek egyszerre ontották halálos golyójukat az ellenségre. Iszonyu zür-zavar, kiabálás támadt.

Egy alezredes, egy kapitány, két főhadnagy, egy hadnagy, egy adjutáns és egy pár altiszt maradt holtan. Ezenkivül elesett még tizenkét orosz közlegény és fogságba került 40 ember.

Megtörtént az a hihitetlen eset, hogy mikor a négyezer emberből álló orosz sereg főtisztjeinek elestét látta, a negyvenhárom ember elől elmenekült. A mikor a roham kürtjelei elhangzottak, Katz Mandel látta, hogy csak két embere sebesült meg. Ezt csinálta Katz Mandel, az igénytelen kis zugsführer. A tábornok rögtön felterjesztette az arany vitézségi éremmel való kitüntetésre. Ugy hallom, hogy a hős zugsführer hadnagy is lesz.

A vézna Katz Mandel még egy hőstettet hajtott végre. Magam láttam, a mikor a generálistól kapott pénzt egy mosolylyal a Vöröskeresztnek ajánlotta fel.

Most a gyenge ember irodában van, mert hőstette után egy pár nam mulva öt golyó érte. Egyik a fejét is erősen megsértette s e miatt negyven napig beszélni sem tudott, most is csak nyög s még lábbadozó.

Nemsokára vissza kéredzkedik csapatához, mert szerinte csak most lehet majd szépen dolgozni.

A TERRE HAUTEI POLGÁRMESTER.

Azindianapolisi (Ind.) szövetségi kerületi törvényszéken a mult héten hirdette ki az itéletet Anderson biró az előtt a 116 egyén előtt, akiket részint az esküdtszék talált bünösnek, részint magukat vallották magukat bünösnek a terre hautei, illetve Vigo megyei választások korrumpálására való összeesküvésben.

Legelőbb a csaló banda fejét, Donn M. Roberts terre hautei polgármestert itélte el a biró. Roberts hat évi fegyházat kapott s ezenkivül 2000 dollár pénzbirsággal is sujtották.

A többi főcinkosra szintén sulyos büntetést mért Anderson biró. Az elitéltek közül négyen szabadságot kaptak vasárnapig, hogy ekkor aztán bevonuljanak a leavenworthi (Ks.) szövetségi fegyházba büntetésük megkezdése végett

Tizenhatan, köztük Roberts polgármester, akik felebbeztek, és szok, akik egy nap és hat hónap közt váltakozó börtön büntetést kaptak, számszerint nyolcvanheten, az indianapolisi börtönben maradtak.

A felebbezők 2-3 napot kaptak arra, hogy felebbezési biztositékukat, a melyet fejenként 10,000 dollárban állapitott meg Anderson biró, megszerezhessék.

Roberts palgármesternek, hogy szabadságra kerülhessen, 60,000 dollár biztositékot kell letennie.

A 116 vádlott közül csak nyolc kerülte el a büntetést. Négynek a büntetését felfüggesztették, négyet pedig az ügyészség kérésére nem itéltek el, mert az ügyész szerint elitéltetésük esetén nem lehetne őket tanuként használni Roy Shattuch republikánus kongresszusi képviselőjelölt és négy más republikánus ellen, akik Vigo megyében voltak jelöltek különböző tisztségekre. Ezeket is csalással vádolják.

Anderson biró az itéletek kihirdetésénél erősen kikelt a terre hautei és vigo megyei szalonok ellen, mint a melyek találkozó helyei voltak a választások korrumpálására összeesküdt politikusoknak.

ITÁLIA ÉS A HÁBORU.

Rómában és több nagy olaszországi városban háboru mellett való tüntetések voltak, a melyek olyan mérvet öltöttek, hogy a katonaságnak kellett véget vetni a tüntetések nyomán kifejlődött rendellenességeknek. A rendőrség a római tüntetések alatt több embert letartóztatott, közöttük Marinettit, a futurista vezért, és Benito Massolinit, a Popolo Roman szerkesztőjét. A Giornale D'Italia figyelmezteti a lakosságot, hogy ne hagyja magát a háborut viselőktől félrevezettetni, a kik most mindenáron azt szeretnék elhitetni, hogy Oroszország és Magyarország-Ausztria között békekötés áll küszöbön, csakhogy Olaszországot a háboruba való beavatkozásra birják. Ezek a törekvések, ugymond, az olasz néppel elszeretnék hitetni, hogy az ilyen békekötés után Olaszország többé nem számithat területi aspirációinak teljesedésére. A hadat viselők két csoportja még korántsem olyan aránytalan erejü, hogy mind a két fél ne számithatna a teljes győzelemre. Ezért tehát semmisem indokolja azt a vélekedést, hogy az egyik vagy másik fél szeretné a békét minden áron megkötni.

Szerkesztői üzenet

S. J. Gary, Ind. Lapunk legközelebi számában fogunk részletesen irni az ujabb részvény szélhámosságról.

Jó Barát, Pittsburgh. A beküldött lap, mely két héten át teljesen egyforma szöveggel jelent meg nem az előfizetők, hanem a hirdetők megtévesztésére lett kiadva, vagyis egy héten nem jelent meg, csak az előző heti számból nyomtak egy párt uj dátummal. Ugy a hirdetők, mint a postahatóság Köszönjük a beküldött lapokat, eltesszük, hogy ha szükség lenne rá, felhasználhassuk azokat.

Pocahontasi fiókiroda

Goodman Bank helyiség
Irodavezető: Berkovitz József.
Postacim: Magyar Bányászlap
Box 44, POCAHONTAS, Va.

Gary-i fiókiroda

Gary National Bank helyiség.
Irodavezető: Wárady Sándor
(a Gary-i telepek magyarsága részére.)

Traugeri fiókiroda

John L. Lengyel bankhelyiség
Irodavezető: Lengyel L. János
Postacim: Joh L. Lengyel
Mgr. Magyar Bányászlap
TRAUGER, PA.

Harrisburgi fiókiroda

August Zvara bankhelyiség
Irodavezető Zvara Ágoston
Postacim: August Zvara
Mgr. Magyar Bányászlap
HARRISBURG, ILL.

ILONKA L. MIHÁLY a Magyar Bányászlapot Edwardsvillen, Ill. és vidékén képviseli és joga van lapunkra előfizetéseket venni fel.

Értesitjük a Fairmont vidéki bajtársainkat, hogy HORNYÁK JÁNOS ur, Baxter, W. Va., lapunkat minden tekintetben képviseli, fel van jogositva előfizetési pénzek felvételére és nyugtázására.

EGY KITUNO AJANLAT

A NEBO doboz cimfedele az ujsághirdetés hozzáfüzése nélkül is ½ cent készpénz-értéket

P. Lorillard Co., New York City

EGYLETI KALAUZ.

I. önálló Magyar Bányász Betegsegélyző Egylet, Glen Jean, W. Va.
Tagja lehet ezen bányász-egyletnek minden magyarországi származásu keresztény ember 18 évestől 50 éves korig. Fizet 50 cent havi tagsági dij ellenében 5 dollár heti betegsegélyt és halál vagy csonkulás esetén minden egyes tag után egy dollárt. Azonkivül kapcsolatban van a Bridgeporti Szövetséggel, mely 1000 dollár életbiztositást ad tagjainak.
Gyüléseit tartja minden hó első vasárnapján Nettel Alfred házánál, Sun, W. Va.
Elnök: Deák Pál, alelnök Bernáth János, pénztárnok Szakál Antal, jegyző Nettel Alfred, pénztári ellenőr Nemes János. Hármas bizottság: Paksa Mátyás, Németh János, Okman Ferenc.

Dr. C. W. Turner
ORVOS
Kéri a magyarok pártfogását.
HARRISBURG, ILL.

First National Bank
DIVERNON, ILL.
3% KAMATOT FIZETÜNK BETÉTEKRE.
Vegyen tőlünk ki bankkönyvet.

CSATHÓ JÓZSEF ur, a Magyar Bányászlap utazó képviselője, jelenleg Pennsylvania államban utazik, fel van hatalmazva lapunk részére előfizetéseket, hirdetéseket és azok árát felvenni és a felvett pénzt a lap nevében szabályszerüen nyugtázni.

TALÁLMÁNYOK KERESTETNEK!

FELTALÁLÓK

és találmányokkal foglalkozni szándékozók részére

MIT TALÁLJUNK FEL

cimü, ezer találmányt tartalmazó és a találmányok szabadalmaztatását magyarázó

SZÁZ OLDALAS KÖNYVEM

nélkülözhetetlen. Mindenki, a ki kéri, ingyen kapja. — Felvilágositást, tanácsot ingyen adok. — Találmányok szabadalmazhatóságának a megvizsgálását.

TELJESEN INGYENESEN

és gyorsan elvégzem, mert az irodám Washingtonban, az Egyesült Államok Szabadalmi Hivatalának a székhelyén van. Irjon még ma és irjon magyarul a következő cimre:

A. M. WILSON
hites szabadalmi ügyvéd
312 VICTOR BLDG.
WASHINGTON, D. C.

HONFITÁRSAIM!

HA ÁTUTAZÓBAN VAGY ÜZLETI ÜGYEKBEN NORTON, VA.-ba JÖNNEK, KÉREM KERESSENEK FEL.

IZLETES ÉTELEK TISZTA SZOBÁK
Importált hazai áruk
Utbaigazitással és tanácscsal készséggel szolgálok

FEKETE MIKLÓS
NORTON. VA.
Box 436

A. R. VASS
BONDTOWN, Va.
Egyedüli magyar közjegyző Clinchfield vidékén.

Magyar Livery Stables
WICK LAJOS ajánlja magát lakodalmak, temetkezések és muffolásokra. — Ugyancsak automobil is rendelhető minden alkalomra mérsékelt árakon. Ahonfitársak pártfogását kéri SCALP LEVEL és WINDBER vidéki magyaroktól.

Logan és Vidéki Bányász Testvéreink

Ha szükségtek van bárminemü, ugy bel, valamint külföldi füszerre vagy mindenféle friss, füstölt, pácolt avagy másfajta tisztán kezelt husra, ugy forduljatok teljes bizalommal

Kohn & Eiland
honfitársainkhoz
Monitor Junction, W. Va.
Logan és Monitor között.

kik ugyanis raktáron tartanak RUHÁT CIPŐT. OVERALLS, EDÉNYT -- szóval mindent, ami rendes magyar háztartáshoz szükséges, lehetőleg a legjutányosabb árért és mindent a saját kocsijaikon házhoz szállitanak.

Ha bármi ügyes-bajos dolgait, avagy KÖZJEGYZŐI dolgait akarja elintézni, valamint HAJÓJEGYRE van szüksége, ugy forduljanak bátran a fenti cég beltagjához.

Eiland Rudolf
közjegyző urhoz,
ki ezideig az első és egyedüli magyar közjegyző Logan megyében.

HAJÓJEGY
és
PÉNZKÜLDÉS
a világ minden részébe jutányos árban

A JÓ SÖR HAZÁJA

Az Egyesült Allamokban nincs a miénknél jobb, modernebbül berendezett sörfőzde.

A Sörfőzde minden osztálya egy csodája az emberi leleményességnek.

RENDKIVÜL VIGYÁZUNK, HOGY SÖRÜNK TISZTA S ELSŐRENDŰ MINŐSÉGŰ LEGYEN, AMIT HIRES ORVOSOK S ÉLELMISZER SZAKÉRTŐK IS ELÖSMERTEK.

A NEW SOUTH SÖRÖK A LEGFINOMABB HOZZÁVALÓKBÓL KÉSZÜLNEK, AMIT CSAK BESZEREZNI LEHET.

A viz, amit használunk, a Cumberland hegységek kristálytiszta forrásaiból ered, melyet gondosan megszürünk.

A SÖR A LEGKIPRÓBÁLTABB RÉGI RECEPTEK SZERINT KÉSZÜL, MINEK FOIYTÁN DUS, KRÉMSZERÜ HABJA ÉS PÁRATLAN ZAMATJA VAN.

RENDELJE MEG A KÖVETKEZŐ FAJTÁKAT:

Crystal Pale ·· halvány világos szinü
Pinnacle ·········· borostyán szinü
Boék ·················· sötét szinü

Kis üvegekben üvegezve 10 tucatot tartalmazó ládákban, vagy 3 vagy 4 tucatot tartalmazó ládákban

IRJON ÁRAKÉRT S FELTÉTELEKÉRT.

Minden levélbeli rendelést pontosan és figyelmesen elintézünk.

Gazdák! Farmerok!

VALÓDI HAZAI JÓTÁLLÁSOS KASZÁK
1. szám VARÁZS-KASZA kitünő ágyuacélből. Ára $1.50
2. szám. KORONA-GYÉMÁNT-KASZA. A létező legfinomabb. Ára $2.00

HAZAI KAPA
3-féle nagyságban, darabja $1.00

Kasza-nyél kacsokkal, darabja ....—.90
Kasza fenőkő ....—.40
Kasza fenőkő-tok ....—.25
Hazai Sarló ....—.35

Rendelje meg azonnal, mielőtt elfogy. Rendeléssel együtt küldje a pénzt is. Kérjen nagy képes árjegyzéket mindenféle hazai portékáról.

Emil Nyitray
77 FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.

A mi jelszavunk
JÓ PORTÉKA OLCSÓ ÁRBAN
FÉRFI, NŐI ÉS GYERMEKRUHÁK
JÖJJÖN EBBE AZ ÜZLETBE!
THE FITWELL
NORTON, VA.

LEGFINOMABB ITALOK!

ÉPPEN AMILYENT ÖN KIVÁN!

A Schuster név teljes jótállást jelent, hogy az italok a legtisztábbak. — Ha a legjobbat akarja kapni az italból, rendeljen a legnagyobb pálinkafőzdéből

Schuster Company, Cleveland, O.

Mi csak egyenesen a fogyasztóknak adunk el.
Finom tiszta whiskey gallonja $1.30 és feljebb
Tiszta valódi Brandy gallonja $1.65 és feljebb
Konyak-féle Brandy gallonja $1.40 és feljebb
Igen finom rum . . . . gallonja $1.65 és feljebb

Teljes raktárunk van mindenféle italból, láda vagy mértékszámra. — Minde üvé szállitunkaz Egyesült Államokba. — Rendcléssel tessék a pénzt beküldeni vagy kinaatra azt ott fizetni a bankban, mikor az ital az állomásra érkezik. Kérjen ingyenes árjegyzéket.
Mindig szolgálatra készen áll

THE SCHUSTER CO.
Dept. Z. CLEVELAND, O.

KISHIRDETÉSEK ÁRA.

KERESTETÉS egy hónapra $1.00
ELADÓ üzletek vagy birtokok soronként 15 cent.
HÁZASSÁG és nyiltéri közlemény soronként 25 cent.
TÁRSULATOK bányászokat kereső hirdetése: inchenként $1.00.

KERESTETÉS.

Szmuzanicza János kisutkai, Nagy Lucska, Bereg m. illetőségü földimet keresem, már egy éve, hogy eltávozott tőlem. Kérem őt vagy a róla tudókat sziveskedjék cimét velem tudatni. John Szánka, Van Meter, Pa.

Zajacz Andy Nyiregyházai, Szabolcs m. illetőségü földimet keresem aki tőlem adósság hátrahagyásával, szó nélkül eltávozott. Kérem őt vagy a róla tudókat sziveskedjenek cimét velem közölni. Georg Rásky, Laing, W. Va., Kamavha County.

Lengyel Imrénét, szül. Mares Teréziát (Hejce, Abaujtorna m.) keresem, aki tudtommal South Norvalkon tartózkodik. Szives értesitést kérek a következő cimre: Steve Tóth, 411 5th Str., Windber, Pa.

Kincses János, Szilágy megye, Szentkirályi illetőségü földimet keresem. Kérem őt vagy a róla tudókat sziveskedjenek velem közölni cimét. Rákosy Bálint, Box 200, Toms Creek, Va.

Hancsár Jánost keresem, aki velem szolgált Miskolcon a tüzéreknél s amint hallom Windber, Pa. vidékén tartózkodik. Kérem őt, vagy a róla tudókat, sziveskedjenek cimét velem közölni. John Hornyák, Baxter, W. Va.

Csupák Sándor Recsk, Heves megyei földimet keresem. Kérem őt, vagy a róla tudókat sziveskedjenek velem cimét közölni. Medveczky János, P. O. B. 203 Toms Creek, Va.

Vincze János, Várasszói, Heves m. születésü földimet keresem. Felkérem őt, vagy aki cimét vagy lakóhelyét tudják, szieskedjenek azt velem tudatni. Tudomásom szerint azelőtt Eldorado környékén tartózkodott Illinois államban, de most nem tudom merre van. John S. Kovács, Box 144, Hooversville, Pa.

KERESÜNK

minden városban és plézen egy megbizható embert, aki hajlandó akár egész, akár szabad idejében képviseletünket elvállalni. Pénzbefektetés nem kell; megfelelő szorgalmas embernek 3—6 dollárig terjedő állandó napi kereset biztositva. Irjon részletes felvilágositásért Marvel Products Co. Dept. F., 10 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

100 JÓ MAGYAR BÁNYÁSZ állandó munkát kaphat megfelelő fizetéssel. Jöjjön vagy irjon a Superintendentnek Box 1, Clinchfield Coal Corporation, Wilder, Va.

ELADÓ két gyönyörü házhely Bluefiden, W. Va., mind a kettő sarkon fekszik, a város legjobb vidékén. Section No. 207, a lottok száma 27—28. Bővebb felvilágositást nyujt Varga Mihály, Box 113, Keystone, W. Va.

A Stonega Coke & Coal Co. szivesen alkalmaz magyar bányászokat a telepein.

TELEPITÉS. Manapság már sok már sok városi honfitársunk a szabadba igyekszik, de a könnyenhivők, vagy rossz farm, vagy kalapnyi lotokba ölik a pénzöket. Erre ha nagy kinnal házat épit, akkor meg csak a bankra robotol. A farmvőtelnél vegye figyelembe minő az éghajlat, a forgalom, az iskoláztatás, a közbiztonság s kinek adhatja el a terményeit?

Mi is vehetnők ám a michigani, wisconsini erdőirtó kompániáktól letarolt erdőföldeket tallérjával holdankónt s árulhatnók $15—20-ért osszu törlesztősre, s már az első részletnél megkapnók a négy, ötszörös árát ama tuskós földeknek. De már 4—5 telepesnél vége lenne a seftnek mert a $2—300-jától megkönnyitett vevő rájön arra, hogy beleószül, mig 40—60 tuskót kiirt, s még akkor se épülete, se placa nincs, ahol a terményeit eladja. S mint a medve a barlangban, ugy a michigani, wisconsini, dakotai telepes 6—7 hónapig a szobában szundikálhat s az ölmagas hóban a szomszédjához se juthat el.

A mocsaras, maláriás árvizjárta Louisiana, Alabama, Mississippi, Floridában s a forró Texasban szintén potomárakon kaphatnók óriási területeket telepitési célokra. Tényleg ezen államok most, a télviz idején szépen festenek. De már juniusban 100—120 fokos hőségben kiaszott mezőikkel s maláriás égaljukkal megszöktetik a telepeseket, a kik sokáig meg nem maradnak a tolvaj, asszonyleső négerek közt. Marylandnak egy kis, mocsármentes területe jó, de az ottani, ugy az ohioi, illinoisi, iowai, indianai földárakat mi magyarok nem birjuk megfizetni. Pedig amint Mr. Tóth, Box 235, Martins Ferry, O., irja, az ohioi földek se jobbak a Glenfield, N. Y. és vidékeinél.

New York állam vasuti hálózata elsőrendü, népessége a legsürüb az Unioban s minden 12 évben megduplázódik. Az óriási bevándorlás és a születések a már most is 10 milliónyi lakosságot évenki t 700.000 lélekkel növelik. Olyan szám ez, amelyet sem South, sem Nort Dakota, annál kevésbbé Wyoming vagy New Mexico mai lakossága meg se közelíti. Ezek, valamint az északi, nyugati, s déli államok még csak 50—60—100 év mulián lesznek azon fokon, melyen ma New York állam áll. Ez csak az idén épitendő vizi s országutjaira $54.000.000-t fordit. Négyot nyugati vagy déli államoknak az összes kiadása sincs annyi, mint a mit nálunk csak egy évben a közlekedés javitására forditanak.

Mi a rohamosan növekvő s a New York Central vonaljára dülő telepeink termékeny, barna homokját jó épületekkel olcsóbban adjuk önnek, mint a nyugati s déli földtelepitők az ő irtatlan, istenhátamögötti földjeiket. Hát akkor minek megy ön tuskót irtani vagy mocsarat száritgatni s a vetéseit összefurkáló földi kutyák, prairie-farkasok, kigyók, férgekkel, vagy az emberölő hőségben az alattomos négerekkel harcolni. És tudja-e ön, hogy a floridai narancsfának, a délvidéki gyapotnak olyan betegsége van, melyek leküzdésére már $50 milliót áldoztak hiába? S hallotta-e, hogy ameleg vidéken s a vad Nyugaton a marha, juh, sertésvész, csikódög, tyukkolera stb. évi $100 millió kárt okoz az ott kinlódó farmereknek? Holott mi ezeket itt itt csak hirből ismerjük.

Illinois, Iowa, a legelső földmivelő államokban csak $16, illetve $14-t hoz a föld ákerenként. holott New York állam évente $400 millió farmterméket produkál. S igy itt kevesebb termőföld mellett is az átlagos haszon holdanként $26. De a mi hasznunkat nem a vasuti szállitás emészti ám fel, mint az emlitett vidékeket. Iparilag maga New York állam többet produkál, mint 8—10 déli vagy nyugati állam együttesen, iskoláztatásunk a legelső a világon, az összes adóink 8—10 cent holdanként. Közbiztonságunk kitünő, itt még kutyát se lát a legtöbb farmon, s tájékunk a legegészségesebb egész Amerikában. Mint farmer itt a polgárlevelét is hamarább megkapja.

A mostani borzalmas európai népirtás miatt oda már az idén óriási bevitel lesz a farmtermékekből, holott ezek árai már ma is magasak. Bizonyára, ha ön 4—5 évig a mi szép vidékünkön farmerkodnék, több pénzt csinál, mint 10—15 évig a bányákban. A közeli Norwichról, N. Y. tavaly 25 család a déli s nyugati államokba ment, de nemrég mind viszszajöttek s jóllaktak az ottani farmerkodással, s kijelentették: "Hejh, csak nincs párja New York államnak a gazdálkodás terén!" Két év előtt még a Glenfieldtől 8—10 mileses erdei földeket $6—7-ért lehetett kapni holdankint, ma már $10—12 ugyanaz a talaj, de mint a vevők a szemünkbe mondják, megér $20-t. Azért olyan olcsó, mert New York állam 10 millió lakosa közül 9 a városokban kinlódik, de már sokan kimennek a farmokra, mert nem győzik várni a prosperitással biztatgatást. 4—5 év mulva nálunk se fog kapni $25—30-on alul földet. Vegyen most, amig olcsó s irjon részletekért! E. Mihályi and Sons, Glenfield, New York State.

WEST HAZLETONBAN egy dupla ház olcsón eladó. Az épület a Broad Streeten van, az első és második utcák között és aki megveszi, nagyon jó vételt csinál. Kérdezősködjék: D. J. McGuhin, 134 Winters Ave., West Hazleton, Pa.

LOGAN, W. VA. mellett Monitor plézen egy 12 emberre való házberendezés eladó. Villanyvilágitás, jó viz, szabad szénhordás. A berendezéssel járnak a melléképületek, sütőkemence, kis kert, majorság, stb. Jó bánya, melyben szerencsétlenség még nem volt, 4—5 napot dolgozunk. Öt évi ittartózkodás után birtokot szereztem és oda akarok menni. P. Zékány, Box 182, Logan, W. Va.

10, azaz tiz évi tapasztalattal biró egyén, ki az óhazában az üzlet minden ágában és szakmájában teljes jártassággal bir, óhajtana bármely vidéken vagy nagyobb városban szerény alkalmazásba jutni valamely magyar stórban vagy bucserüzletben, mivel a bucser szakmában is teljes jártassággal bir. Cim Frank Krémer, R. F. D. 2, Box 110, New Alexandria, Pa.

FIGYELEM!

Megbizottjaink, Mirkovich I. és Gáspár Sándor urak West Virginia bányavidékén fognak tartózkodni a következő 3—4 héten. Képviselőink telkeket árusitanak az automobilváros Detroit mellett lévő Ojibway telepen. Az United States Steel Corporation egy nagy acéltelepet fog Ojiibwayn épiteni, vagyis ez egy acélváros lesz. Az épités első költségei 20.000,000.00 dollárt tesznek ki. — Mirkovich és Gáspár urak jobb népekkel akarnak érintkezésbe lépni a különböző vidékeken.
The OJIBWAY REALTY CO. Ltd.
C. W. Brainard.

SZABADALMAKAT

kieszközöl bel- és külföldön, azok értékesitését közvetiti
HERZOG ZSIGMOND
az Egyesült Államok szabadalmi hivatalában bejegyzett szabadalmi ügyvivő s a budapesti kir. müegyetemen végzett okleveles mérnök.
110 NASSAU ST., NEW YORK.
Este és vasárnap 955—2nd Ave.

SZÉGYELIK MAGUKAT
az asszonyok és leányok orvoshoz menni, ha valami bajuk van. Ne szenvedjenek fájdalmakat a rendetlen vagy ELMARADT HAVIBAJ miatt, hanem rendeljék meg a biztos hatásu

ELEKTRIKPILLS

VILLANY PIRULÁKAT
Egy doboz ára használati utasitással postán 2 dollár 50 cent. Küldje be a pénzt ajánlott levélben és mi bérmentve, TITOKTARTÁS MELLETT azonnal elküldjük.
ROYAL MFG. COMPANY, 200 Duquesne, Pa.

PITTSBURGHI ÜGYVÉD
Arthur I. Zeiger magyarul beszélő amerikai hites ügyvéd és jogtanácsos. Iroda 606 Berger Building, a Fourth Ave. és Grand St. sarkán. Bell Tel.: 28 90 Court.

Restaurant Bandtownban.

TISZTELT HONFITÁRSAK!
Tudomásukra hozom, hogy Bondtownban, Va. egy restaurantot nyitottam, melyben mindenféle ételek minden időben kaphatók.
Importált árukból szintén állandó nagy raktárt tartok.
A vidéki magyarság szives pártfogását kéri:
Pálinkás istván, Bondtown, Va.

Logan vidékéről

nem kell már New Yorkba irni, ha
PÉNZT AKAR HAZA KÜLDENI AZ Ó-HAZÁBA
és felesleges, hogy new yorki bankárhoz forduljon annak elküldése végett, mert az csak hátráltatja a dolgot 2-3 nappal.
ÉN LOGANBÓL KÜLDÖM HAZA A PÉNZT
és az American Express Company vállal felelősséget az ő
100 MILLIÓS VAGYONÁVAL
hogy az pontosan ki lesz otthon fizetve.
SIESSEN SEGITENI A CSALÁDJÁN
és küldjön pénzt általunk az óhazába az eredeti árfolyam mellett.
Látogasson meg, ha Loganba jön.
A. J. Durchinszky
Az American Express Company logani képviselője.
Logan, W. Va.

St. Paul National Bank

ST.-PAUL, VA.

ALAPTŐKE ....$ 25.000.00
TARTALÉK ....$ 20.000.00
BETÉT $175.000.00

BETÉTEK UTÁN 4% KAMATOT FIZETÜNK

Kérjük az önök pártfogását és üzleti összeköttetését.

R. W. DICKINSON elnök.
J. L. JENNINGS pénztárnok.

KIKI MAGA SZERENCSÉJÉNEK KOVÁCSA!!!
Sokan szereztek már vagyont, hirnevet, boldogságot jó találmányokkal. Ert mindenki megteheti, akiben van egy kis találékonyság és élelmesség. Mit találjunk fel és hogyan szerezzünk pénzt vele, megmondja a Szabadalmi Utmutató, melyet 10c bélyeg ellenében bárkinek szivesen küld a

PATENTA
MAGYAR SZABADALMI IRODA
TIMES BUILDING
TIMES SQUARE NEW-YORK
Telephone Bryant 2781

BÁNYÁSZ DOHÁNY

A magyar bányászok részére gyártva

A legjobb és legzamatosabb dohány, a legjobb magyar szivarok, a kiváló Disznó Asztaltaltársaság nevü magyar egylet szivargyárosai mi vagyunk.
Kérjen tőlünk kóstolót a BÁNYÁSZ DOHÁNY-ból és irja meg a stórosának a cimét. Kérje a stórosától is a Bányász Dohányt.
Ha legalább három dollárért rendel egyszerre és ezt a hirdetést kivágva beküldi, teljesen ingyen küldünk 10 darab finom valódi valódi kuba szivart.
10 csomag $1.50
24 csomag $3.00
A SZÁLLITÁST MINK FIZETJÜK
A bányász dohány kapható:
VINTONDALE, PA.-ban: Farkas Mihály üzletében.
EXPEDIT, PA.-ban: Balogh István üzletében.

Fried Testverek
MAGYAR DOHÁNY-GYÁROSOK.
407 E. 70th St. New York.

NE MULASSZA EL AZ ALKALMAT, $12.50-es NÉMET EZÜST
$6.70 ÓRA $8.75-ös HARMONIKA AZ EGÉSZ CSAK $6.70

HARMONIKA INGYEN! Bárki, aki rendel egyet a mi nagyszerü német-ezüst óráinkból, mely általánosan elismert jó szerkezettel, három fedéllel, a legjobb órák egyike, teljesen ingyen kap egy Bécsi Harmonikát. A harmonika 10 billentyüs, bronzacél sipokkal, kitünő hanggal, két bögővel, a legjobb hangszeréru, csinos kivitelben, patent sarkakkal.
A harmonikán kivül adunk még egy gyönyörü selyem óraláncot, egy szép zsebkést, egy finom öt-szakaszos férfi tárcát, egy revolver alaku jó pipát, egy igen finom ezüst diszitésü, 14 karátos pennáju, tölthető tollat.
Ezen holmik ára körülbelül 25 dollár, de mi elküldjük önnek $6.70-ért, ha beküld hozzánk 25 cent ára bélyeget. A pénzt, $6.45-öt csak akkor kell megfizetni, ha megkapja az árut és meg lesz vele elégedve.
Biztositjuk, hogy meg lesz elégedve e holmikkal és másnak is fogja ajánlani.
Canadából be kell küldeni az egész $6.70-et előre.
Cim a következő:
AMERICAN TRADE CO. 119 NASSAU ST., NEW YORK, N. Y.

Tagja-e már

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK LEGNAGYOBB MAGYAR EGYLETÉNEK.
önmagát és családját a legbiztosabban
Verhovay Segély Egyletnél biztosithatja.

BEÁLLÁSI DIJAK:
16-tól 30 éves korig .... $ 3.00
30-tól 40 éves korig .... $ 4.00
40-tól 45 éves korig .... $ 6.00
45-től 50 éves korig $10.00
45-től 50 éves korig csakis egyletek csatlakozása alkalmával vétetnek föl tagok.
Tagsági dij minden hónapban ...... $ 1.50
Egész évi tagsági dij kitesz összesen .. $18.00

AZ EGYLETNÉL A TAGOKRA SEMMI NÉVEN NEVEZENDŐ KIVETÉSEK NINCSENEK.
TAGOK CSAKIS KERESZTÉNYEK LEHETNEK
Fizetünk haláleseti dij cimen $1000.00
Félsegély dij cimen .... $ 500.00
Csonkulási dij cimen, egy szem elvesztése .... $ 200.00
Csonkulási dij cimen, egy láb vagy egy kéz elvesztése .. $400.00
Betegsegélyt a fiók osztály három hónapig hetenként $ 6.00
A központi pénztár kilenc hónapig hetenként $ 6.00
Folyton beteg tagjainak teljes két évig kapnak betegsegélyt a fenti értelemben.
Uj fiók ez ország minden államában a központi tisztikar jóváhagyása mellett 18 taggal alakitható.
EGYLETEK CSATLAKOZÁSRA KÉRETNEK.
Bővebb felvilágositással szolgál
GÁBOR ISTVÁN, k. p. titkár,
Room 322-327 Jenkins Arcada PITTSBURGH, PA.

Magyar Bányász Levélpapir

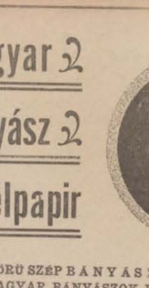

GYÖNYÖRÜ SZÉP BÁNYÁSZ-LEVÉLPAPIR A MAGYAR BÁNYÁSZOK HASZNÁLATÁRA.
24 PAPIR ÉS 24 BORITÉK EGY CSINOS DOBOZBAN.
Ára dobozonként 25 cent.
A SZÁLLITÁST MI FIZETJÜK!
INTERNATIONAL CO.
Times Building 2001, New York, N.Y.

MANDEL SÁNDOR, az iskola tanára

MANDEL SÁNDOR urat, ki az angol nyelvet több mint 10 év óta sikeresen tanitja, a magyarság szives figyelmébe ajánljuk.
TANITÁS LEVÉLILEG IS.
Kérjen 40 oldalas felvilágositási könyvecskét, ingyen küldjük.
Cim:
Mandel Ernő
61 Ave. A, NEW YORK, N Y.

BESZÉLŐGÉPEKET
vehet mindenütt, de megelégedve csak akkor lesz, ha tőlünk vásárol. Legujabb magyar és más nyelvü lemezek, harmonikát, tajtékpipát, szipkát ékszereket, könyvet, beretvát, szijat, gazdasági szerszámokat, delin- és selyem kendőket, ima- és olvasókönyvek raktára és többféle hazai áruk. Mindenféle beszélőgépet jutányosan javitunk. Forduljon hozzánk személyesen vagy levélileg. SZIVÓS TESTVÉREK, 120 E. 3rd St., New York.

CINCINNATI BARGAIN STORE COEBURN. VA.

Ebben az üzletben kap kevés pénzért a legjobbat és a legtöbbet.
A Miners és Front utcák sarkától egy házzal odább.
Cipő, ruhák, férfi és női fehérnemük, stb.
HA COEBURNBA JÖN, NÉZZEN BE HOZZÁNK.
CINCINNATI BARGAIN STORE
FRONT STREET, COEBURN, VA.

Flat Top National Bank

Bluefield, W. Va.

Alaptőke $100,000
Tartalékalap $70,000
Felosztatlan nyereség $5,000.00
Vagyon egy millió dolláron felül.
Minden betevő, akár kicsi, akár nagy, a betétje egyforma pontos, előzékeny kiszolgálásban részesül.
Két magyar hivatalnokunk van magyar ügyfeleink kiszolgálására
3 százalék kamatot fizetünk betétekre.
Betéteket posta utján is elfogunk, s azok ajanlott levélben küldhetők Express utalványnál mi fizetjük a költséget.